

Bilaga årsredovisning 2022

Måluppfyllelse

Innehåll

Årsredovisning 2022 Region Norrbotten, bilaga måluppfyllelse.....	1
Inledning.....	3
Definitioner.....	4
Redovisning av måluppfyllelse.....	4
Måluppfyllelse per strategiskt mål.....	4
Måluppfyllelse i styrmått 2022	5
Samhälle.....	6
Ett livskraftigt län	7
Medborgare	19
Trygg norrbottning med god livskvalitet	20
Verksamhet	31
God, nära och samordnad vård	32
Behovsstyrd regional utveckling i samverkan	40
Medarbetare	45
Hållbar kompetensförsörjning	45
Ekonomi.....	54
Långsiktig hållbar ekonomi	55

Inledning

I denna bilaga till Region Norrbottens årsredovisning 2022 presenteras mål och måluppfyllelse. Region Norrbotten tillämpar balanserad styrning vilket innebär att verksamheten beskrivs, planeras och följs upp utifrån fem perspektiv:

Samhälle

Medborgare

Verksamhet

Medarbetare

Ekonomi

Samma modell används på alla nivåer i regionen, på så sätt skapas en tydlig logik i styrningen från politik till verksamhet.

Regionfullmäktige har inom respektive perspektiv fastställt strategiska mål. Utifrån dessa fastställer styrelsen, regionala utvecklingsnämnden och patientnämnden framgångsfaktorer, indikatorer, mått och mål för måluppfyllelse.

Strategiska mål är strävansmål som tydliggör vad regionen behöver inrikta sig på för att nå visionen. De strategiska målen är fastställda av regionfullmäktige som också har lyft fram **framgångsfaktorer** för att nå de strategiska målen. **Styrmått** är målsatta mätvärden som ska bidra till värderingen av de strategiska målen. Region Norrbotten har inga egna specifika jämställdhetsmål utan arbetar med jämställdhetsintegrerade mål. Det innebär att alla mål och mått, uppsatta för regionen, bör ha ett jämställdhetsperspektiv.

Årsredovisningen innehåller en sammanfattande bedömningen av måluppfyllelsen i de strategiska målen vid årets slut, vilket illustreras med färgmarkeringar.

Uppföljning av utfall i styrmåtten illustreras med färgmarkeringar och utvecklingspilar.

Resultatet för enskilda styrmått för perioden får inte nödvändigtvis avgörande genomslag på måluppfyllelsen, utan även andra faktorer såsom pågående och planerade aktiviteter för att nå målet påverkar.

Förkortningar:

RS– Regionstyrelsen

RUN – Regional utvecklingsnämnd

PN– Patientnämnd

Definitioner:

Måluppföljning av styrmått som är nyckeltal eller liknande:

	Målet har uppnåtts
Definition: Resultatet ska vara lika med målet eller bättre	
	Målet har delvis uppnåtts
Definition: Resultatet är bättre än ingångsvärdet men når inte målet	
	Målet har inte uppnåtts
Definition: Resultatet är som ingångsvärdet eller sämre	
	Måttet bedöms ej för perioden
	Förbättring
Definition: Resultatet är bättre än ingångsvärdet	
	Oförändrat
Definition: Resultatet är lika som ingångsvärdet	
	Försämring
Definition: Resultatet är sämre än ingångsvärdet	

Måluppföljning då styrmåttet är en aktivitet:

	Aktiviteten är slutförd
	Aktiviteten är påbörjad
	Aktiviteten har inte påbörjats
	Måttet bedöms ej för perioden

Redovisning av måluppfyllelse

Måluppfyllelse per strategiskt mål

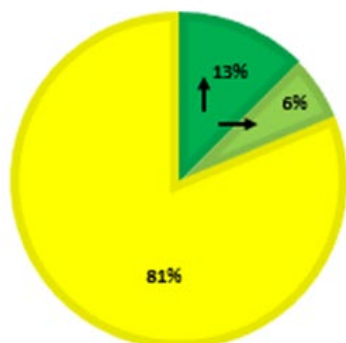
Perspektiv	Samhälle	Medborgare	Verksamhet		Medarbetare	Ekonomi
Strategiskt mål	Ett livskraftigt län	Trygg norrbottning med god livskvalitet	God nära och samordnad vård	Behovsstyrd regional utveckling	Hållbar kompetensförsörjning	Långsiktigt hållbar ekonomi
Måluppfyllelse						

Den samlade bedömningen av de strategiska målen för perioden visar att samtliga 6 strategiska mål delvis har uppnåtts.

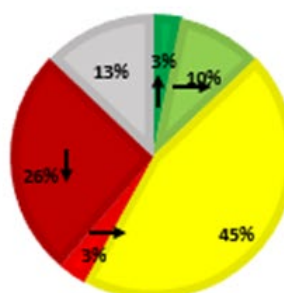
Måluppfyllelse i styrmått 2022

Diagram: Andel av styrmått i olika bedömningskategorier per strategiskt mål.

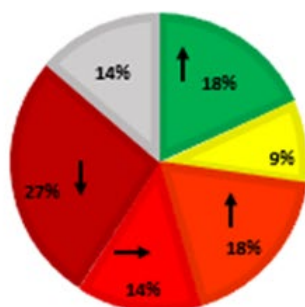
SAMHÄLLE
ETT LIVSKRAFTIGT LÄN (16)

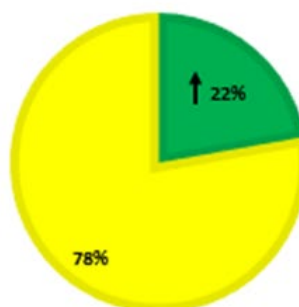
MEDBORGARE
TRYGG NORRBOTTNING MED
GOD LIVSKVALITET (31)

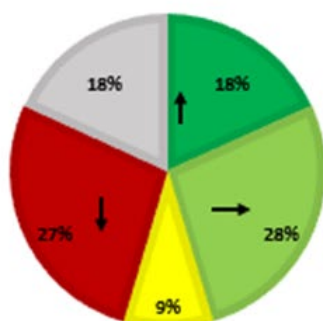
VERKSAMHET
GOD, NÄRA OCH
SAMORDNAD VÅRD (22)

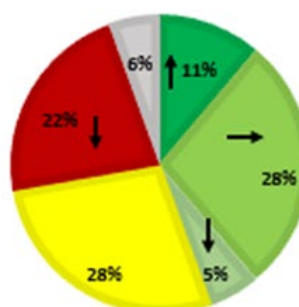
VERKSAMHET
BEHOVSSTYRD REGIONAL
UTVECKLING (9)

MEDARBETARE
HÅLLBAR
KOMPETENSFÖRSÖRJNING (11)

EKONOMI
LÅNGSIKTIG HÅLLBAR
EKONOMI (18)

Siffran i parentes efter det strategiska målet anger antal styrmått.

Samhälle

Perspektivet Samhälle beskriver hur förutsättningar för Norrbottens utveckling tas till vara med befolkningens bästa i fokus. Här behövs samverkan med kommuner, myndigheter och andra aktörer för att uppnå målen.

Strategiskt mål		Framgångsfaktor
Ett livskraftigt län (RS, RUN)		Attraktiva livsmiljöer finns i hela Norrbotten (RS, RUN)
		Isamhället och kulturen är starkt levande (RUN)

		Starka hållbara innovationsmiljöer och entreprenörskap (RUN)
		Naturens resurser nyttjas på ett hållbart sätt (RUN)
		Infrastruktur som möter morgondagens behov (RUN)
		Beslut på nationell och EU nivå ska vara gynnsamma för länet och organisationen (RS, RUN)

Ett livskraftigt län

Det strategiska målet bedöms vara delvis uppfyllt vid årets slut.

Besked under 2021 om flera etableringar och investeringar i länet bidrar till att Norrbotten upplevs attraktivt i arbetet med samhällets omställning. Koordinerande insatser från Region Norrbotten som regionalt utvecklingsansvarig efterfrågas i hög grad och mynnar ut i flertalet nätverk som samverkan alltmer och på ett mer avancerat sätt. Under 2022 har fler företag aviserat att de planerar för etablering och arbetet med investeringar i infrastruktur och bostäder i många av länets kommuner planeras för att möta framtida behov. Kompetensförsörjning pekas ut som den största enskilda utmaningen för samhället i stort.

Under 2022 har ytterligare 13 filialer och 12 servicepunkter beviljats medel. Av de som har beviljats medel under 2022, så har sju servicepunkter samt åtta filialer startat. Vid årsskiftet var 17 filialer och 15 servicepunkter i drift.

Ett livskraftigt län

FRAMGÅNGSFAKTOR: Attraktiva livsmiljöer finns i hela Norrbotten

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal besök på filialer och servicepunkter	RS	Öka	Filialer: 17925 vårdkontakter Servicepunkter: 1 407 vårdkontakter		↑
Antal nya filialer och servicepunkter	RS	Öka	17 filialer och 15 servicepunkter		↑
Antal kommuner där Region Norrbotten ingår i samverkan lokalt för förbättrade levnadsvanor	RS	12	14 kommuner		
Antal kommuner med samarbete inom konstområdet	RUN	Bibehålla	13 kommuner		→
Antal kommuner med samarbete inom kulturmiljöområdet	RUN	Bibehålla	13 kommuner		→
Aktivitet: Framtagande av nytt regionalt serviceprogram (RSP)	RUN	Påbörja	Årlig hanlingsplan kopplad till RUS. Klar vår 2023		
Andel företagsstöd som går till Norrbottens inland	RUN	Bibehålla			→

Filialer och servicepunkter

I beställning Vårdval Primärvård 2022 finns en möjlighet för leverantörerna att ansöka om att få ersättning för att öppna filial eller servicepunkt. Syftet är att förbättra vården, till exempel genom bättre tillgänglighet i glesbefolkade områden. Under 2022 har ytterligare 13 filialer och 12 servicepunkter beviljats medel. Det har till viss del varit en utmaning att få tillgång till lokaler att starta nya verksamheter under 2022. Det är fortfarande ett flertal som ej har öppnat och som inte kommer att öppna. Av de som har beviljats medel under 2022, så har sju servicepunkter samt åtta filialer startat. Vid årsskiftet var 17 filialer och 15 servicepunkter i drift.

Under 2022 var det 17 925 vårdkontakter på filialerna och 1 407 vårdkontakter på servicepunkterna. Det är en ökning mot 2021 då antalet besök på filialerna var 3 980 och servicepunkterna hade 1 026 besök. Av de som besökt filialerna är 56 procent kvinnor och 44 procent män. På servicepunkterna är fördelningen 52 procent kvinnor och 48 procent män. Vårdinsatserna har bestått av exempelvis provtagningar, omläggningar, kateterbyte, hälsosamtal, vaccinationer, bedömning av symtom för att undvika onödig inläggning.

Antal kommuner med samarbete inom konstområdet

Livsmiljöer i Norr är en satsning inom arbetet med gestaltad livsmiljö och en fortsättning utifrån konferensen Livet mellan husen, som genomfördes i Boden i maj. Tre arkitekt- och konstkonsulter har fått i uppdrag under hösten 2022 att genomföra en kartläggning av var Norrbottens kommuner befinner sig kunskaps- och resursmässigt, utifrån begreppet gestaltad livsmiljö. Även över hur intresset för tvärssektoriella arbetsmetoder och att ta in konstnärlig kompetens i arbetet med samhällsomvandlingen ser ut. Kartläggningen syftar till att förstå hur kommunerna vill arbeta med frågorna och behovet av stöd. Utifrån kartläggningen ska en nulägesanalys göras som inkluderar metoder för ett långsiktigt utvecklingsarbete för kommunerna, utifrån ett regionalt perspektiv. Sju kommuner har deltagit i kartläggningen via digitala workshops och möten och sju kommuner har besökts för platsbesök och workshops. Resultatet presenteras i februari 2023. Under våren 2023 planeras det för en andra konferens inom satsningen, Gestaltad livsmiljö i snörika samhällen, som kommer att genomföras på Aurora kultur och kongress i Kiruna 21–22 mars.

Kulturmiljöverksamhet har bedrivits inom länets samtliga kommuner. Denna verksamhet består i arkeologiska uppdrag såsom arkeologiska utredningar, besiktningar, undersökningar och även programverksamhet i form av föreläsningar och pedagogiska program. Under hösten 2022 och med fortsättning 2023 upprättar Norrbottens museum en vård- och underhållsplan för Skogsbruksoch Flottningsmuseet i Storforsen. En omfattande digitaliseringssatsning pågår också på med fokus på att digitalisera museets samlingar i stor skala. Drygt 60 000 bilder och hela museets föremålsregistret har levererats till den nationella kulturarvstjänsten Kringla under året och finns även inom kort på den europeiska plattformen Europeana. Ett visualiseringsprojekt där fem kulturmiljöer i länet fotas, filmas och 3D-modelleras, för att tillgängliggöra dessa för de som inte kan besöka miljöerna fysiskt av olika skäl, pågår också. Under året har Norrbottens museum, som första länsmuseum i Sverige, även tillgängliggjort delar av samlingarna via Google Arts & Culture.

Norrbottens museum ingår även i flertalet forskningsprojekt i regionen. Norrbottens museum utgör ett direkt stöd i kommunernas översikts- och fördjupade översiktsplanarbeten, dels genom Region Norrbottens interna översiktsplanegrupp, dels genom direkt genomförande av kulturmiljöinventeringar, som är underlag till fördjupade översiktsplaner. Ett exempel är den kulturmiljöinventering som Norrbottens museum genomfört på uppdrag av Kalix kommun under hösten 2022. Under årets slut har museet även inlett

samarbete med Bodens kommun om stöd kopplat till kulturmiljövården med anledning av den samhällsomvandling som sker på grund av etableringen av H2 Green Steel. Norrbottens museum står även som sammankallande i Norrbottens kulturmiljönätverk som samlar aktörerna i länet som är verksamma inom området.

Framtagande av nytt regionalt serviceprogram (RSP)

En årlig handlingsplan med tydlig koppling till Regionala utvecklingsstrategin (RUS) är under upparbetande med förslag på åtgärder. ”Handlingsplan för ett servicerikt Norrbotten”, ska vara vägledande för de som arbetar med att utveckla och stärka servicen i Norrbottens gles- och landsbygd och ska ligga till grund för prioriteringar när det gäller finansiering av insatser inom detta område. Samverkan med kommuner, länsstyrelsen, näringsidkarna och civilsamhället är en förutsättning för en väl förankrad handlingsplan. I handlingsplanen säkerställs anpassning av stöden utifrån aktuella behov och för att skapa ett hållbart och servicerikt Norrbotten.

Arbetet med att ta fram serviceprogram/handlingsplan för åren 2022–2030 påbörjades med en uppstartsträff den 19 april där kommunerna och Länsstyrelsen närvarade. Den 30 augusti genomfördes åter ett möte där kommunerna presenterade sina respektive serviceplaner, om de har landsbygdsråd eller liknande, vilka prioriterade mål RSP:n ska ha, hur deras hemsändning fungerar, och liknande. Det beslutades då även att bilda ett regionalt servicenätverk där Region Norrbotten, kommunerna och Länsstyrelsen ska ingå. Regionen ansvarar för att kalla till och leda fyra möten per år, där ett av mötena (i november) är till för att fastställa den årliga handlingsplanen för kommande år. Sista mötet för året hölls i Kiruna den 1 december, där det beslutades att konkretisera ytterligare det Regionala serviceprogrammet till att bli årliga handlingsplaner med tydlig koppling till RUS. Handlingsplanen ska innehålla service- och trygghetspunkter (så kallade SOT-punkter) samt redogörelse över besök hos länets butiker och drivmedelsstationer på lands- och glesbygd. Genomförandet av årets ”road trip” till länets dagligvarubutiker och drivmedelsstationer har resulterat i 45 besök. Kommunrepresentanter och/eller Länsstyrelsen deltog vilket skapade en viktig lärandesituation mellan regionala och lokal nivå och med företagen. Det resulterade i en god inblick i företagens situation och behov. Resorna uppmärksammades i lokalmedia, både radio och tv. Det går även att läsa mer om några butiksbesöken på facebook/Utveckla Norrbotten och Linked in/Utveckla Norrbotten, #ServiceriktNorrbotten

Andel företagsstöd som går till Norrbottens inland

Under perioden 22 01 01 till 22 12 31 har stöd enligt nedan beviljats till ”inlandet” som motsvarar stödområde stödområde 1 vilket är alla kommuner i länet förutom Piteå kommun och Luleå kommun. Region Norrbotten gör bedömningen utifrån tidigare års fördelning att stöden detta år följer gällande förordningar och är därmed inte annorlunda fördelat än tidigare år då mest stöd gått till landsbygd och glesbygd.

	Andel	
Antal, totalt	93 företag	76 %
Stödbelopp totalt	46,6 mnkr	79 %

Två exempel på beslut som har beviljats under perioden är:

- Jockfall Turist & Konferensanläggning AB: Investeringen innebär fler stugor, större affärsdel för fiskematerial och souvenirer, utescen och kupol vid infarten till campingen. Investeringen möjliggör en expansion och gör verksamheten mer lämpad som en åretruntanläggning och bedöms medföra upp till två nyanställningar.
- Tornedalens Tandvård AB: Etablering av privat tandvårdsklinik i Pajala. Etableringen möter en mycket stor efterfrågan hos lokal befolkning i glesbygd och investeringen avser anpassning och renovering av fastigheten samt inköp av inventarier. Investeringen kommer initialt att bidra till tre nya arbetstillfällen och förhoppningsvis inom snart framtid ytterligare 2–3 tjänster. Företaget kommer arbeta aktivt med att rekrytera ny arbetskraft från andra delar av landet till orten eftersom det råder stor brist på kompetens i Norrbotten.

FRAMGÅNGSFAKTOR: **Civilsamhället och kulturen är starkt levande**

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal aktiviteter som främjar samverkan med civilsamhället	RUN	Öka			

Antal aktiviteter som främjar samverkan med civilsamhället

Ett starkt civilsamhälle i Norrbotten bidrar dels till att skapa nytänkande lösningar för våra samhällsutmaningar, dels till att möjliggöra hållbar tillväxt och ett rikt kultur- och fritidsliv. Region Norrbotten finansierar Samforma som stärker idéburen sektor i Norrbotten och Västerbotten. Arbetet inom Samforma ska bidra till att stärka demokratin och öka delaktigheten i samhället. Kulturrenheten finansierar kulturmedel till det fria kulturlivet genom bland annat projektstöd. Under 2022 fördelades ca 5,5 miljoner till fria kulturskapare och föreningar i Norrbotten.

Några exempel på projekt är:

- RFSL Luleå och norra Norrbottens län beviljades 100 000 kr för projektet Kultur och Pride 2022 som genomfördes på flera orter i länet.
- Norrbottens läns hemslöjdsförening beviljades 152 200 kr för projektet Midnight Sun Knit LAN, ett sticknings-LAN som genomförs sommaren
- Tornedalica beviljades 75 000 kr för projektet Tornedalica i digital form, för arbetet med att digitalisera sina publikationer och därmed göra dem tillgängliga för fler.
- Pop-kollo Norrbotten beviljades 61 798 kr för projektet sommarkollo, som vänder sig till unga tjejer och transpersoner i Norrbotten. Ett starkt civilsamhälle i Norrbotten bidrar dels till att skapa nytänkande lösningar för våra samhällsutmaningar, dels till att möjliggöra hållbar tillväxt och ett rikt kultur- och fritidsliv. Region Norrbotten finansierar Samforma som stärker idéburen sektor i Norrbotten och Västerbotten.

FRAMGÅNGSFAKTOR: **Starka hållbara innovationsmiljöer och entreprenörskap**

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal företagsbesök	RUN	150			➔
Aktivitet: Framtagande av hållbarhetsverktyg	RUN	Prototyp			
Aktivitet: Ta fram ett klusterprogram	RUN	Utkast			

Antal företagsbesök

Företagsbesöken har både varit digitala och fysiska. Under året har bokade möten med 147 enskilda företag genomförts (84 kvinnor, 107 män). Vid sju tillfällen har deltagandet skett i allmänna informationsmöten med exempelvis Argentis i Arjeplog samt i samband med en Samisk finansieringsdag där ca 40 företag (ca 18 kvinnor, 22 män) medverkade. De digitala mötena är uppskattade bland företagen då de är effektiva och sparar tid. Möjlighet till uppföljningar via fysiska besök har begränsats under pandemin men under senare delen av 2022 har fysiska uppföljningar åter kunnat genomföras. Sex sådana uppföljningsbesök har genomförts. Övriga uppföljningar har gjorts av

kontrollanter samt att företagen vid slutrekvisition skickat in dokumentation/slutrapport med fotografier.

Framtagande av hållbarhetsverktyg

Hållbarhetsverktyget Develoop har testats av olika användargrupper och en lansering av verktyget har gjorts. Hållbarhetsverktyget har finansierat av Europeiska Regionalfonden (EU) och Region Norrbottens statliga 1:1 medel. EU-projektet slutrapporterades till Tillväxtverket vid årsskiftet och finns nu tillgängligt på www.develop.se. Det digitala verktyget kommer att vidareutvecklas under nästa år tillsammans med kommunerna, Luleå tekniska universitet och Jämställdhetsmyndigheten.

Ta fram ett klusterprogram

Arbetet med att ta fram ett klusterprogram fortgår. Ett kluster är ett nätverk, med betoning på samspelet mellan aktörer från olika samhällssektorer - akademi, offentlig, privat och idéburen sektor. En kartläggning har gjorts av fyra branscher som återfinns i Smart specialiseringsstrategin (S3). Syftet med den är att lära mer om hur samspelet fungerar mellan klustrets olika aktörer och synliggöra de hinder som finns för företagens utveckling. Kartläggningen visar att klustren varierar från bransch till bransch beroende på var i utbyggnadskedjan man befinner sig. Nästa steg i klusterarbetet är att klustren tydliggör vilka utmaningar som finns fram till år 2030. Ett första utkast till klusterprogram, bör vara klart under år 2023. Syftet med klusterprogrammet är att kluster-organisationerna ska utveckla samspelet mellan olika aktörer, bygga broar så att samspelet fungerar bättre, så att företagen kan utvecklas och bli starkare. Klusterdokumentet ska ses som ett förtydligande av klusterarbetet i S3.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Naturens resurser nyttjas på ett hållbart sätt

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Framtagning strukturbild	RUN	Arbetet är påbörjat			
Aktivitet: Delta i genomförandet av livsmedelsstrategin	RUN	Regionen deltar i mat 2.0			

Framtagning Strukturbild Norrbotten

Tidplanen för framtagandet av Strukturbild för Norrbotten är ändrad och planeras nu att integreras i nästa revidering av den regionala utvecklingsstrategin för att bidra med ett rumsligt perspektiv till det regionala utvecklingsarbetet. Arbetet med framtagandet av underlag till strukturbildsarbetet för Norrbotten sker inom tematiska områden och utvecklingsprojekt, tex Hälso-

främjande samhällsplanering och Hållbar regional transportplanering. Region Norrbotten samverkar med Norrbottens Kommuner, Länsstyrelsen, Regionala kollektivtrafikmyndigheten och Trafikverket inom en mötesform som har fått namnet Samplanering Norrbotten. Samplaneringsgruppen möts digitalt ca 1 gång i månaden och stämmer av arbetet som pågår inom utvecklingsprojekt som berör fysisk planering.

Delta i genomförandet av livsmedelsstrategin

Region Norrbotten medfinansierar och deltar aktivt i styrgrupper för projekt relaterade till Norrbottens livsmedelsstrategi Nära Mat. Den reviderade strategin, som gäller 2022–2030 samt tillhörande handlingsplan 2022-2025 föredrogs på och fastställdes av Regionala utvecklingsnämnden 1 mars. Under hösten har fokus legat på att få in livsmedelskedjan som en naturlig del i den regionala utvecklingsarbetet samt att Norrbottens livsmedelsstrategi - Nära mat ska få goda förutsättningar att genomföras och följas upp. Aktiviteter har skett genom deltagande i styrgruppen för det projekt som samordnar arbetet med den regionala livsmedelsstrategin och handlingsplanen. Region Norrbotten har även funnits representerade i SAMLAs forum för strategier, vilket utgör en samverkansplattform för kraftsamling mellan regionala och nationella stödaktörer inom livsmedelskedjan, där syftet är att uppnå en resursoptimerad och enkel tillgång till kapital, kunskap och stödinfrastruktur för livsmedelsföretag i och utanför sina egna geografiska områden. Folkhälsocentrum är en aktiv part i arbetet med genomförandet av Norrbottens livsmedelsstrategis vision ”Mer Norrbottnisk mat på tallrikarna”, där insatser och aktiviteter i linje med visionen genomförs och kommuniceras i samverkan med andra lokala och regionala aktörer. Sedan Piteå kommun tog över utbildningarna på Grans naturbruksgymnasium finansierar Region Norrbotten projektet Gröna Näringar. Detta i syfte att Grans Naturbruksprogram ska fortleva och skapa goda möjligheter för en fortsatt och konkurrenskraftig livsmedelsproduktion i Norrbotten som även bidrar till genomförandet av den regionala livsmedelsstrategin. Region Norrbotten är aktiv i styrgruppen. För att främja livsmedelsförädlade företag har Region Norrbotten utformat ett särskilt företagsstöd, vilket initierats med bakgrund av genomförandet av Norrbottens livsmedelsstrategi. Andelen stöd som går till livsmedelsförädlade företag har sedan lanseringen av stödet ökat, vilket pekar på en god genomslagskraft och önskade effekter av stödet. Region Norrbotten har en god dialog med Länsstyrelsen, både strategiskt och i enskilda case för att ge en samlad och effektiv bild av det företagsfrämjande systemet i hela livsmedelskedjan.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Infrastruktur som möter morgondagens behov

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Norrbotniabanan byggs i dess hela sträckning Umeå-Luleå	RUN	Säkerställa process i arbetet			↑
Andel invånare som tackat ja till bredbandserbjudande om 100 Mbit/s	RUN	85 %			↑

Norrbotniabanan byggs i dess hela sträckning Umeå-Luleå

I juni beslutade Regeringen om en ny nationell plan 2022–2033 för transportinfrastrukturen i Sverige där hela Norrbotniabanan, Umeå- Luleå, nu finns med. Planen innebär att sträckan Umeå-Skellefteå kommer att kunna byggas klart under planperioden medan ett färdigställande upp till Luleå dröjer till långt efter 2033 då målår för en färdig bana saknas. Mellan Umeå- Dåva pågår bygget med målet att sträckan ska öppna för godstrafik till 2024. För sträckan Dåva- Skellefteå är järnvägsplanerna klara och målsättningen är att komma i gång med mindre markarbeten under 2023. Mellan Luleå och Skellefteå har planeringsarbetet påbörjats och under 2023 inleds arbetet med att ta fram järnvägsplaner.

För infarten till Luleå C återstår fortfarande två möjliga korridoralternativ, ett östligt via Luleå Airport och ett västligt som följer väg E4 via Notviken och befintlig järnväg. I järnvägsutredningen har Trafikverket tidigare beslutat att banan ska i första hand gå via ett västligt alternativ men att det östliga alternativet finns kvar då det kan ge möjlighet till större regional utveckling. En särskild utredning pågår därför kring korridoren för östra infarten till Luleå C med anledning av de begränsningar som en bro innebär för vintersjöfarten och möjligheterna för en öppningsbar bro. Trafikverket väntas ta ett beslut om östlig eller västlig korridor under 2023.

Norrbotniabanan är numer en del av EU:s prioriterade stomnätsskorridor Skandinavien-Medelhavet med målår för färdigställande till 2030 enligt TEN-T förordningen. För projekt kopplade till ett genomförande av TENT (transeuropeiska nätverket för transporter) finns fonden för ett sammanlänkat Europa, CEF, som ett viktigt finansieringsverktyg. Trafikverket koordinerar ansökningar om bidrag från fonden och i december 2022 beslutade regeringen att tillstyrka ansökningar för byggnation av tre delsträckor på sträckan Dåva-Skellefteå C. Även Malmabanen och Haparandabanen ingår i stomnätsskorridoren Skandinavien-Medelhavet och Haparandabanen är dessutom en del av stomnätsskorridoren Nordsjö-Östersjökorridoren.

Region Norrbotten driver påverkansarbetet för Norrbotniabanan framför allt genom Norrbotniabanegruppens arbete som en intresseorganisation, Norrbotniabanan AB som en juridisk part samt Botniska korridoren som ett storregionalt samarbete för utvecklad infrastruktur i norra Sverige.

Utmaningar och frågeställningar:

- Målår för färdigställande av hela banan saknas i beslutad nationell plan för transportinfrastruktur 2022–2033.
- Avtal mellan staten och EU för medfinansiering med CEF, innebär att Norrbottenbanan ska vara färdigställd till 2030, som en del av EU:s stomnätsskorridor.
- En intensifiering av ett färdigställande av Norrbottenbanan förutsätter både finansiering och effektiva tillståndprocesser där resursbrist identifieras som en risk. Även tillgång till resurser på konsult- och entreprenadmarknaden är en risk som kan påverka genomförandetakten.
- Planlägningsprocessen Skellefteå-Luleå innebär ett ökat behov av beredskap hos kommunerna som har en viktig roll, tillsammans med det regionala perspektivet för att skapa störst nytta av infrastruktursatsningen. Kommunerna längs sträckan driver projektet Norrbottenbanans nyttoeffekter med medfinansiering från Region Norrbotten (1:1 medel). Länsstyrelserna i Norrbotten och Västerbotten får, genom anslag i nationell plan, extra medel för hantering av planlägningsprocessen av Norrbottenbanan.
- Trafikeringsupplägg för den framtida trafiken på banan och finansiering från regionerna. Anskaffning av fordon behöver planeras med lång framförhållning. Norrtåg AB arbetar med en tågstrategi för den framtida trafiken som inkluderar en trafikstart på Norrbottenbanan till Skellefteå i kommande trafikavtal samt hur trafiken mellan Skellefteå och Luleå ska utformas till dess att hela banan är färdigställd.
- När projektet Norrbottenbanan går in i en ny, produktionsinriktad fas, behöver frågan om hur regionerna ska formera sitt arbete funderas på. Hur länge finns det ett behov av att ha två organisationer, Norrbottenbanegruppen och Norrbottenbanan AB.

Andel invånare som tackat ja till bredbandserbjudande om 100 Mbit per sekund

År 2025 ska hela Sverige ha tillgång till snabbt bredband, 98 procent av hushåll och företag ska ha tillgång till 1 Gbit/s eller fiber i absoluta närheten. 99,9 procent ska ha tillgång till minst 100 Mbit/s och alla (100 procent) ska ha tillgång till minst 30 Mbit/s. Regeringens bredbandsmål för 2020 var att 95% av hushåll och företag ska ha tillgång till bredband på minst 100 Mbit/s.

Post- och telestyrelsens (PTS) årliga kartläggning av tillgång till bredband om minst 1 Gbit/s redovisades i mars. I Norrbotten har nu över 90 procent av hushållen tillgång till snabbt bredband. En liten ökning jämfört med 2020. Kartläggningen visar på stora skillnader inom länet och att ingen enskild kommun når upp till målet. Luleå ligger bäst till med 97 procents tillgång, och Pajala sämst till med 67 procent.

Pandemin har visat på behovet att kunna arbeta hemifrån, ha distansundervisning, digital kontakt med vården eller bara umgås med nära och kära på distans. För det krävs bredband. Tillgång till snabbt och stabilt bredband är i själva verket nödvändigt för att hela Norrbotten ska vara en attraktiv plats att bo på och verka från. Men fortfarande är det långt ifrån en självklarhet för många i länet.

Det nya statliga stödet för bredbandsutbyggnad 2022 var på 1,3 miljarder för hela landet. Enligt PTS hade enbart Norrbotten behövt en miljard kronor i stöd för att nå målet för 2025. Det behövs mer statliga pengar till detta då marknadskrafterna inte sköter utbyggnaden i glesbygd.

Regeringen har gett Post- och telestyrelsen (PTS) i uppdrag att verka för att de tre miljarder som tillförs myndighetens stöd för bredbandsutbyggnad från 2023, främst ska satsas på utbyggnad i områden som har särskilda utmaningar med låg utbyggnadsgrad av bredband. De sju regionerna i norra Sverige välkomnar regeringens uppdrag till PTS och har lämnat ett gemensamt inspel till PTS och till departementet där de förordar en modell som tar avstamp i en nedbrytning av bredbandsmålen på regional och kommunal nivå där de regioner och kommuner som har längst kvar till 2025-målet prioriteras. Man föreslår även att fördelningen av bredbandsmedel ska ske på regional nivå.

FRAMGÅNGSFAKTOR: **Beslut på nationell och EU-nivå ska vara gynnsamma för länet och organisationen**

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Framtagande och uppföljning av handlingsprogram för påverkansfrågor inom ramen för främja länets tillväxtvillkor	RUN	Handlingsplan upprättas			

Framtagande och uppföljning av handlingsprogram för påverkansfrågor inom ramen för att främja länets tillväxtvillkor (RUN)

Region Norrbotten har tillsammans med gruvkoncernen LKAB arrangerat aktiviteter i Almedalen i sommar under namnet Norra Scen. Syftet var att samla länets aktörer till ett gemensamt påverkansarbete och påverka nationella beslutsprocesser som är avgörande för länets utveckling. Norra Scen var en mötesplats där seminarier, möten och diskussioner pågick under tre dagar under Almedalsveckan. Från länet medverkade bland annat Luleå tekniska universitet, Gällivare kommun, SSAB, Norrbottenregiongruppen, Invest In Norrbotten, Trafikverket, Luleå kommun, Swedish Space Cooperation, Piteå Science Park, North Sweden European Office, unga från Länsutvecklingsrådet, Pajala kommun, Student Consulting och H2 Green Steel. Tillsammans med riksdagspolitiker, ministrar, debattörer och influencers fyllde de programmet med seminarier på temat den gröna omställningen och dess möjligheter och

utmaningar, samspelet mellan industri och samhället samt vad som krävs för att omställningen ska lyckas. Samtliga seminarier direktsändes och finns att se i efterhand på webbplatsen <https://utvecklanorrbotten.se/almedalen>.

Region Norrbotten tar med jämna mellanrum fram positioner i aktuella påverkansfrågor genom Europaforum norra Sverige (EFNS). Under 2022 har det antagits tio positioner om:

- Förordning om restaurering av natur
- Utformning av EUs sammanhållningspolitik 2021-2027
- REPower EU • EU:s industristrategi
- Insatser för att främja grön och digital omställning
- Avskogningsförordningen • GBER artikel 27 hindrar innovationskluster
- Markanvändning och skogsbruk , LULUCF
- Kravet på additjonalitet i förnybar vätgas, RED II
- EU:s transeuropesika transporthätnätverk TEN-T

Samtliga positioner finns att läsa på webbplatsen www.europaforum.nu

Conference of Peripheral Maritime Regions (CPMR) antog den 28 oktober en slutdeklaration och en position om maritima frågor. Region Norrbotten fick igenom flera ändringsförslag som stärker upp argumentationen gentemot EU inom frågor som infrastruktur, skogsnäring och fiske.

Medborgare

Perspektivet Medborgare beskriver de viktigaste målsättningarna för Region Norrbottens verksamheter för att kvinnor och män, flickor och pojkar som medborgare får sina behov tillgodosedda och som leder till det bästa livet och den bästa hälsan.

Strategiskt mål		Framgångsfaktor
Trygg norrbottning med god livskvalitet (RS, RUN, PN)		En god vård med hög tillgänglighet (RS)
		Jämlik och jämställd hälsa genom främjande och förebyggande åtgärder (RS)
		Kvinnor, män, flickor och pojkar är delaktiga i samhällets utveckling (RS)
		Kommunikationer till, från och inom länet (RUN)
		Tillgång till fysiskt och digitalt kulturutbud med bredd och spets (RUN)
		Alla medborgare är delaktiga i samhällets utveckling (RUN)
		Jämlik och jämställd utbildning och ett livslångt lärande (RUN)
		Stärka nationella minoriteters och urfolks språk genom språkrevitalisering (RUN)
		Förtroende för och kunskap om verksamheten (PN)

Trygg norrbottning med god livskvalitet

Det strategiska målet bedöms vara delvis uppfyllt vid årets slut.

Tillgängligheten till hälso- och sjukvården har fortsatt utmaningar på flera områden men de kraftfulla åtgärder som vidtagits efter pandemin har börjat ge effekt i vissa delar. Andelen patienter som fått en medicinsk bedömning i primärvården inom tre dagar är relativt hög och något bättre än föregående år. Telefontillgängligheten hos hälsocentralerna är något lägre än föregående år i genomsnitt och variationen mellan enheter är fortsatt hög. Väntetiden till åtgärd inom specialiserad vård har minskat medan väntetiden till första besök till läkare ökat något. Barn- och ungdomspsykiatri har fortsatt långa väntetider. Inom Folktandvården är andelen barn och unga som blir färdigbehandlade vid ett besök nära målet och något bättre än föregående år. Arbetet med att stödja hälsosamma levnadsvanor går framåt med en ökning av andelen patienter som får rådgivande samtal vid ohälsosamma levnadsvanor. Även andelen genomförda hälsosamtal till åldersgrupper som fyller jämnt har ökat. Antalet patienter som fått fråga om våldsutsatthet i nära relation är relativt oförändrat jämfört med föregående år. Detsamma gäller för andelen patienter med misstänkt depression eller ångestsyndrom som fått strukturerad suicidbedömning.

Kulturinsatserna är i full gång och omfattande planer för året är färdigställda. Insatser görs för att utveckla och stärka arrangörsledet i Norrbotten. Det finns ett strukturerat arbete för dialoger med nationella minoriteter och insatser inom bland annat Polarbibblo som sammantaget stärker språkutvecklingen. De satsningar inom kompetensförsörjningsområdet som genomförs har ett positivt utfall.

Trygg norrbottning med god livskvalitet

FRAMGÅNGSFAKTOR: En god vård med hög tillgänglighet

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal slutförda triage totalt i länet på Digitalen	RS	43 000	34 084		↑
Andel av norrbottningarna som känner till Digitalen	RS	50%	32 %		↑
Andel digitala vårdbesök, nybesök, respektive återbesök av totala besök	RS	40%	K: 16% M: 14%		↓
Kontinuitetsindex	RS	Öka	Läk: 27 % Sjuksköterskor: 18 %	Nytt mått	
Fast läkarkontakt	RS	Öka	Mäts ej 2022		
Andel patienter som får kontakt med hälsocentralen via telefon eller digitalt samma dag	RS	100%	Telefon: 81,8% Digitalt: saknas uppgift		↓
Andel medicinsk bedömning av legitimerad personal i primärvård inom 3 dagar (beskriver snitt för perioden, besök på MVC och BVC är exkluderade)	RS	100%	Totalt: 92% Kvinnor: 92,1% Män: 91,8%		→
Andel av patienter som står på väntelista, som väntat 90 dagar eller kortare till första besök i specialiserad vård	RS	100%	dec månad Totalt: 43% Kvinnor: 42% Män: 45%		↓

Andel av patienter som står på väntelista, som väntat 90 dagar eller kortare på operation/åtgärd inom specialiserad vård	RS	100%	<u>Dec månad</u> Totalt: 52% Kvinnor: 50% Män: 54%		
Andel av patienter som står på väntelista, som väntat 30 dagar eller kortare på en första bedömning inom barn- och ungdomspsykiatri, alla vårdgivarkategorier	RS	100%	<u>Dec månad</u> Totalt: 26% Kvinnor: 35% Män: 19%		
Andel av patienter som står på väntelista, som väntat 30 dagar eller kortare på fördjupad behandling/utredning inom barn- och ungdomspsykiatri	RS	100%	<u>Dec månad</u> Totalt: 11% Kvinnor: 10% Män: 13%		
Andelen barn och unga som blir färdigbehandlade på ett besök av folktandvården	RS	70%	Kvinnor: 68,7% Män: 69,9%		

Digitala vårdbesök

Målet om 40 procent digitala vårdbesök nås inte. En liten ökning av digitala besök har skett i den psykiatriska vården, medan primärvården och den somatiska vården ligger på samma nivå som vid årsskiftet. Sett över åren så finns en ökning som dock har avstannat något den senaste tiden. En öppning kan finnas för en fortsatt ökning då antalet licenser i Vård i Norr tidigare har varit begränsande. En utökning av maximala antalet har nu gjorts. Det är även stora variationer inom verksamheterna. I exempelvis Kalix har de digitala vårdbesöken ökat, vilket gör vården mer tillgänglig för medborgare i östra Norrbotten. Det bidrar på sikt till mer tillgänglighet i vård och färre långa resor inom länet för patienterna.

Tillgänglig vård

Vårdens tillgänglighet följs upp i relation till vårdgarantins mål för väntetider till kontakt och åtgärd, samt utifrån Region Norrbottens egna mål för tillgänglighet. Målnivån för tillgänglighetsmåttin inom primärvård och specialiserad vård är 100 procent, vilket inte nås under året. Läs mer om tillgänglighet i Bilaga produktion, tillgänglighet och kostnadseffektiv verksamhet.

Primärvård:

- Antalet invånare som fått kontakt med primärvården via telefon samma dag som kontakt söktes uppgick i genomsnitt till 81,8 procent för 2022. Det är 1 procentenhet lägre än föregående år och når inte målet på 100 procent. Variationerna mellan hälsocentralerna i länet är fortsatt stor med mellan 51 och 100 procents telefontillgänglighet. Hälften av hälsocentralerna har över 90 procents telefontillgänglighet. Åtgärdsplaner tas fram för de hälsocentraler som ligger under 80 procent.
- Primärvårdens möjligheter att erbjuda en medicinsk bedömning inom 3 dagar är fortsatt relativt god och ligger på 92,1 procent, för kvinnor och 91,8 procent för män. Det är en marginell ökning jämfört med föregående år för båda könen men når inte målet på 100 procent.

Specialiserad vård:

- Andelen patienter som står på väntelista till ett första läkarbesök och som vid utgången av december väntat 90 dagar eller kortare uppgick till 42 procent för kvinnor och 45 procent för män. Det är en försämring jämfört med föregående år då andelarna var 44 respektive 47 procent.
- Andelen patienter som står på väntelista till åtgärd inom specialiserad vård och som vid utgången av december väntat 90 dagar eller kortare uppgick till 50 procent för kvinnor och 54 procent för män. Det är en förbättring jämfört med föregående år då andelarna var 44 respektive 50 procent.

Barn- och ungdomspsykiatri:

- Andelen patienter som står på väntelista till första bedömning i barn- och ungdomspsykiatri och som väntat 30 dagar eller kortare vid utgången av december var 35 procent för kvinnor och 19 procent för män. Det är en försämring jämfört med föregående år då andelarna var 65 respektive 54 procent.
- Andelen patienter som står på väntelista till fördjupad utredning eller behandling inom barn- och ungdomspsykiatri och som väntat 30 dagar eller kortare var 10 procent för kvinnor och 13 procent för män. Det är en försämring jämfört med föregående år då andelarna var 26 respektive 20 procent.

Folktandvården har som mål att 70 procent av patienterna inom den avgiftsfria tandvården för barn och unga ska bli färdigbehandlade vid ett besök. Vid årets slut uppgick andelen till 68,7 procent för kvinnor och 69,9 procent för män. Resultatet för de enskilda klinikerna i länet varierar mellan 44 och 78 procent, där 7 av 19 kliniker uppnår målet. Arbetssätten ses fortlöpande över. Genom att lära av varandra kan variationerna mellan klinikerna minskas.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Jämlik och jämställd hälsa genom främjande och förebyggande åtgärder

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal patienter som fått fråga om våld i nära relation	RS	Öka	Kvinnor: 6916 Män: 3420		
Andel patienter 18 år och äldre som besökt primärvården och som fått rådgivande/kvalificerat rådgivande samtal på grund av ohälsosamma levnadsvanor (bland de HC som uppnår målnivån 70%)	RS	Öka	Kvinnor: 17% Män: 19%		
Andel som deltagit vid hälsosamtal i primärvård av 40-, 50-, 60-åringar i befolkningen	RS	35 % (helår)	Kvinnor 40 år: 15% Män 40 år: 11% Kvinnor 50 år: 17% Män 50 år: 13% Kvinnor 60 år: 22% Män 60 år: 18%		
Andel patienter med misstänkt depression eller ångestsyndrom som genomgått en strukturerad suicidbedömning	RS	Öka	Kvinnor: 24% Män: 28%		

Våld i nära relation

Vårdpersonal ska fråga patienter om våldsutsatthet i förebyggande syfte vid planerade besök eller akuta situationer. Frågan kan ställas som en del av anamnesen eller direkt vid symtom eller misstanke. Under 2022 registrerades att 6 916 kvinnor fått frågan om våldsutsatthet i nära relation. Motsvarande siffra för män var 3 420. Det är en marginell minskning jämfört med föregående år för båda könen.

Primärvårdens stöd till patienter med ohälsosamma levnadsvanor

Andel patienter som besökt primärvården och som fått rådgivande samtal på grund av ohälsosamma levnadsvanor uppgick till 17 procent för kvinnor och 19 procent för män. Det är en ökning jämfört med föregående år då andelarna var 15 respektive 17 procent. Levnadsvaneområdet omfattar matvanor, fysisk aktivitet, alkohol och tobak.

Norrbottens hälsosamtal

Hälsosam livsstil kan minska risken för sjukdom. De vanligaste sjukdomarna, däribland hjärtinfarkt, stroke, diabetes och flera cancer-sjukdomar, utvecklas under många år och ofta utan att ge besvär i början. Sjukdomarna hänger i många fall ihop med våra levnadsvanor och levnadsförhållanden.

Hälsocentralerna i Norrbotten bjuder årligen in den som fyller jämnt (40, 50 och 60 år) till hälsosamtal med syfte att diskutera levnadsvanor samt annat som kan påverka hälsan. Totalt har 1 420 hälsosamtal genomförts under 2022. Det motsvarar 16 procent av årets målgrupp vilken är en ökning jämfört med föregående år då andelen var 13 procent. Sju hälsocentraler har nått målet om minst 35 procent genomförda hälsosamtal.

Antalet personer i de tre åldersgrupperna var i år totalt 8 955, varav 4 338 kvinnor och 4 617 män. Av dessa har totalt 29 procent fått en inbjudan, varav 54 procent valt att delta i hälsosamtal. Inga större skillnader ses i andel

Strukturerad suicidbedömning

Enligt Socialstyrelsens nationella riktlinjer ska hälso-och sjukvården genomföra strukturerade, kliniska bedömningar av suicidrisken hos ungdomar och vuxna med depression och ångestsyndrom. Andel patienter med misstänkt depression eller ångestsyndrom som genomgått en strukturerad suicidbedömning var 24 procent bland kvinnor och 28 procent bland män. Det är en relativt oförändrad andel jämfört med föregående år.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Kvinnor, män, flickor och pojkar är delaktiga i samhällets utveckling

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal kommuner med medborgardialoger	RS	14	14		

FRAMGÅNGSFAKTOR: Kommunikationer till, från och inom länet

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Följa RKM:s arbete med att etablera persontrafik på Haparandabanan	RUN	Följa resandeutvecklingen			➔
Aktivitet: Genomföra översyn av organisation av regionala kollektivtrafikmyndigheten	RUN	Beslut om inriktning för ny organisation finns			
Kollektivtrafikens marknadsandelar	RUN	Inte minska			➔
Aktivitet: Utvecklade och samordnade transporter	RUN	Ökning			

Följa RKM:s arbete med att etablera persontrafik på Haparandabanan

Under 2021 startade persontågstrafiken till Kalix och Haparanda med tre dagliga dubbelturer. Under 2022 är det möjligt att resa till Haparanda med en tidig morgontur, men för att trafiken ska bli riktigt attraktiv finns bland annat behov av en senare eftermiddags tur från Haparanda mot Luleå. I dagsläget saknas dock ett fordon för att kunna köra trafiken i de bästa tåglägena åt båda hållen. Arbete med att utveckla trafiken pågår, och resandet under år 2022 har ökat i jämförelse med år 2021. Regionala kollektivtrafikmyndigheten deltar aktivt i ett projekt som drivs av Bothnian Arc för att etablera en gränsöverskridande persontågstrafik, vilket skulle öka resandet på sträckan Luleå-Haparanda ytterligare.

Aktivitet: Genomföra översyn av organisation av regionala kollektivtrafikmyndigheten

Frågan om en ny organisation av regionala kollektivtrafikmyndigheten (RKM) är vilande efter att regionen och kommunerna enats om att arbeta vidare med den befintliga organisationsformen och utveckla ledning och styrning av förbundet. Ett mer långsiktigt arbete pågår genom att göra en översyn av förbundsordningen.

Kollektivtrafikens marknadsandelar

Enligt den senaste mätningen i Kollektivtrafikbarometern var marknadsandelen för Länstrafiken Norrbotten år 2021 fyra procent vilket är en fortsatt minskning jämfört med föregående år. Resandeminskningen beror på att pandemin pågick under hela år 2021, och innebär att resandemålet inte är uppnått. Under 2022 har dock en återhämnning av resandet efter pandemin skett, i nivå med resten av Sverige.

Aktivitet: Utvecklade och samordnade transporter

Den regionala kollektivtrafikmyndigheten har i samråd med Region Norrbotten, samtliga kommuner i länet, tillgänglighetsråd, besöksnäringen, företagareföreningar m fl. tagit fram ett förslag på ett trafikförsörjningsprogram som anger Norrbottens intention med kollektivtrafiken i länet. Uppdaterat Regionalt Trafikförsörjningsprogram för Norrbottens län gick i augusti ut på remiss. En samordnad trafik är en viktig förutsättning för att genomföra det föreslagna trafikförsörjningsprogrammet.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Tillgång till fysiskt och digitalt kulturutbud med bredd och spets

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal insatser som utvecklar och stärker arrangörsledet	RUN	Bibehåll			

Antal insatser som utvecklar och stärker arrangörsledet

Konceptet för ungt arrangörskap, KulturCrew, har startat upp i Gällivare, Jokkmokk och Piteå. Utbildningar har genomförts under året och fler utbildningsdagar för alla unga medverkande genomfördes under Norrbottensmusikens utbudsdag. KulturCrew är ett samarbetsprojekt mellan Norrbottensmusiken och föreningen Arrangörer i Norr. Satsningen ska ge barn och unga kompetens, större ansvar och mer inflytande när det gäller kulturarrangemang och kulturaktiviteter i länet. Kultur för unga är en webbplattform som planeras att tas fram för att samla kulturutbud för barn och unga, företrädesvis turnerande kulturutbud från regionala och nationella producenter. Portalen ska synliggöra utbud och underlätta för kommuner och andra arrangörer i planering och inköp av kultur för barn och unga. En förstudie för Kultur för unga har genomförts under hösten samt ett förankringsarbete med länets kommuner och kulturinstitutioner. Under våren ska en styrgrupp kopplas till satsningen. Riksteatern Norrbotten har även fortsatt arbeta med ett nätverk för kommunernas kultursamordnare, bland annat med fortbildning och gemensam planering. Kultursamordnarnätverket kommer följa arbetet med webbportalen. Projektet Meän Ääni är inne på sitt sista projektår. Projektet innefattar en arrangörsdel där unga filmskapare har mentorer och tillsammans med dem skapar film, filmträffar och mötesplatser. Projektet ska avslutas med en kortfilmsturné som besöker alla kommuner i Tornedalen. Projektet har resulterat i filmföreningar som startat upp lokalt.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Alla medborgare är delaktiga i samhällets utveckling

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Se över regionens arbete med ung delaktighet och inflytande	RUN	Översyn genomförd, förslag framtagna			

Regionens arbete med ung delaktighet och inflytande

Region Norrbotten arbetar fortsatt med ung delaktighet genom Länsungdomsrådet (LUR) som är ett samråd med unga för stärkt delaktighet och dialog. Som en del av Region Norrbottens påverkansarbete deltog tre unga representanter från LUR i panelsamtal under Almedalsveckan 2022. Kulturenheten höll, i samarbete med Länsstyrelsen, Luleå kommun och projektet Youth up North, en barnrättsdag den 29 november med temat barn och ungas delaktighet i samhällsutvecklingen och kulturen i norr. Unga deltagare från LUR och Meän Ääni deltog i programmet. Det regionala barnrättsnätverket, ett samarbete mellan Region Norrbotten, Länsstyrelsen Norrbotten och Norrbottens kommuner, erbjöd under hösten tjänstepersoner och beslutsfattare i region, kommun och offentlig verksamhet en barnrättsstrategutbildning. Utbildningen hölls digitalt med fyra träffar från oktober 2022 och avslutas januari 2023.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Jämlik och jämställd utbildning och ett livslångt lärande

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal kompetensförsörjningsinsatser som genomförs med koppling till länets hållbara omställning	RUN	3			
Aktivitet: Genomföra översyn av lärcentran i länet i syfte att säkerställa att de är rustade med ändamålsenlig teknik samt verka för att de erbjuder ett enhetligt utbildningsutbud	RUN	Planering			
Aktivitet: Handlingsplan för regionala kompetensförsörjningsrådet	RUN	Framtagen			

Kompetensförsörjningsinsatser som genomförs med koppling till länets hållbara omställning

Ekosystemet inom kompetensförsörjning går idag inte att överblicka. Det innefattar nationella, regionala och lokala aktörer inom olika nivåer av utbildning och kompetensförsörjning. Under hösten påbörjades ett arbete för att kartlägga den nya industrins behov samt den befintliga arbetsmarknadens

vad gäller yrkesroller, önskat antal, samt en tidslinje. I dialoger har framkommit ett behov av att regionen som neutral aktör tar fram sådana bilder i dialog med privata och offentliga aktörer. Syftet är förstärka samverkan genom delad syn på ekosystemet och på så vis kunna staka ut en gemensam färdväg för alla i systemet, att effektivare kunna bidra till den hållbara samhällsomställningen.

Inom ramen för ERUF-projektet North Sweden Green Deal har en mobilisering påbörjats av kompetensförsörjningsarbetet i samverkan med Norrbottens kommuner, Luleå tekniska universitet och projektägaren Region Västerbotten.

Dialoger har under året förts med (MYH) Myndigheten för yrkeshögskolan med anledning av den hållbara samhällsomställningen och de stora behov som finns i länet för anpassade utbildningar. Den 22 maj var regionen inbjuden till möte med ansvarigt statsråd och ansvariga nationella myndigheter. I augusti besvarades MYH:s årliga enkät kring behov av YH utbildningar. I svaret lyfte regionen specifikt fram nya typer av utbildningar inom de kulturella och kreativa näringarna samt en ledarskapsutbildning inom hållbarhet. Detta som ett led i att stärka kommunerna i deras arbete med attraktivitet, gestaltade livsmiljöer och diversifierad arbetsmarknad. Resultatet från MYH var ett flertal beviljade utbildningar inom regionen och inom redan etablerade yrken, dock inga av de ovan nämnda. Region Norrbotten har under hösten deltagit i en ny tillsatt arbetsgrupp med MYH för att stärka regionernas inflytande och myndighetens kompetens kring regionernas behov på arbetsmarknaden, vad gäller YH-utbildningar.

Dialoger har även förts inom arbetsgruppen Norra Sverige, som är en del av myndighetssamverkan inom kompetensförsörjning. Syftet med myndighetssamverkan är att förstärka dialogen mellan regioner och myndigheter. Dialog har förts kring behovet av mer anpassade utlysningar, utifrån kommunernas behov.

Översyn av lärcentran i länet

LINN2022 är ett samverkansprojekt finansierat av Skolverket som är inne på sitt tredje år, med syfte att utveckla lärcentrum i de 29 nordligaste kommunerna i Norrbotten och Västerbotten. Att skapa förutsättningar för likvärdig tillgång och möjlighet till utbildning och fortbildning, oavsett var man bor, är ett av målen med projektet.

De gemensamma aktiviteterna i projektet vänder sig till både lärare, rektorer, studie- och yrkesvägledare och projektledare som jobbar i verksamheterna. Projektet anordnar temadagar och temaveckor, dialogmöten med information och erfarenhetsutbyte, digitala och fysiska konferenser samt utbildningstillfällen. Projektet skapar förutsättningar för utbildning av språkombud inom vård- och omsorg och finansierar driften av de båda sajterna Studera i Norrbotten och Studera i Västerbotten.

I projektet North Sweden Green Deal är Arjeplogs pilotkommun för lärcentrum som multifunktionell mötesplats. Målet med insatsen är att, utifrån lokala behov, utforska hur lärcentrum kan vara ett nav i Arjeplogs kompetensförsörjningsarbete. Målet med att utforska lärcentrum som lokalt nav för kompetensförsörjning är att hitta bättre vägar mellan individ och arbetsmarknad med kommunal vuxenutbildning och lokalt näringsliv som de viktigaste aktörerna.

I projektet North Sweden Green Deal genomförs en förstudie med syfte att hitta öppningar och lösningar för att få till stånd praktikplatser och handeldare inom olika bristyrken, bland annat sjuksköterskor

Regionala kompetensförsörjningsrådet

Det regionala kompetensrådet - håller ihop arbetet med länets kompetensförsörjning med speciellt fokus på den hållbara samhällsomställningen. Dess medlemmar omfattar offentliga och privata aktörer som representerar kust- och inland likväl som norr och söder i regionen.

Rådet utgör en referensgrupp för ERUF-projektet The North Sweden Green Deal för arbetspaketet kompetens.

FRAMGÅNGSFAKTOR: **Stärka nationella minoriteters och urfolks språk genom språkrevitalisering**

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Utveckla polarbibblo.se till ett centrum för barns berättelser och skapande på flera språk	RUN	4			

Utveckla Polarbibblo.se till ett centrum för barns berättelser och skapande på fler språk

Arbetet med att etablera Polarbibblo som nationellt centrum för barns berättelser och skapande på fler språk har löpt på under året. Två rekryteringar som finansierats med förstärkningen av statliga medel via kultursamverkansmodellen har genomförts. Dialoger har förts med intressenter och representanter för språken inom uppdraget med att utreda Polarbibblo som ett resursbibliotek för de nationella minoriteterna och urfolket samerna. Kungliga biblioteket har tilldelat verksamheten ett förnyat uppdrag under 2023, bland annat för en förlängning av den påbörjade förstudien om utveckling av aktiviteter på sverigefinska. Ytterligare tid behövs för samtal med målgrupper och parter som arbetar med skriv- och läsfrämjande verksamhet och språkrevitalisering. Planering av förstudie för utveckling av romani chib har påbörjats.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Förtroende för och kunskap om verksamheten

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal besök på patientnämndens sida på norrbotten.se	PN	Öka 5%	Ej mätbart		
Andel patienter som är nöjda med verksamheternas svar	PN	70 %	16 % Nöjda 74 % Inte nöjda 10 % svarar inte		
Andel patienter som är nöjda med patientnämndens handläggning	PN	70 %	79 % Nöjda 16 % inte nöjda 5 % svarar inte		
Andel patienter som gör anmälan på annat språk	PN	Öka			

Antal besök på patientnämndens sida på norrbotten.se har sedan 2020 ständigt minskat. Målet sedan 2020 är att besöken på denna sida ska öka med fem procent. Detta har inte sedan införandet uppnåtts. Utfall för 2022 kan inte redovisas då hemsida på norrbotten.se varit under utveckling. Den nya hemsidan för patientnämnden på norrbotten.se togs i bruk senhösten 2022. Nu finns ny information om patientnämndens uppdrag samt anmälningsblanketter på minoritetsspråk och andra språk tillgängliga på den nya hemsidan. Under 2022 genomfördes en enkätundersökning under mars månad. Enkäten förmedlades till 62 patienter och 19 svar inkom. Målet för mätningen av nöjdhet gällande verksamhetens svar respektive patientnämndens handläggning skulle vardera uppgå till 70 procent. Utfallet blev att 16 procent av patienterna var nöjda med verksamhetens svar samt att 79 procent patienterna var nöjda med patientnämndens handläggning.

Verksamhet

Perspektivet Verksamhet beskriver de viktigaste målsättningarna för Region Norrbottens verksamheter att kunna bedriva arbete som är inriktat på effektivitet, säkerhet, jämställdhet, jämlikhet och kvalitet i arbetsmetoder och arbetsprocesser.

Strategiskt mål		Framgångsfaktor
God, nära och samordnad vård (RS, PN)		Förflyttning mot öppna vårdformer (RS)
		Den nära vården utformas med primärvården som nav (RS)
		Ett hälsofrämjande och personcentrerat förhållningssätt där patientens kraft tas tillvara (RS)
		En sammanhållen och samordnad vård utifrån individens behov (RS)
		Verksamheterna använder bästa tillgängliga kunskap (RS)
		En hållbar verksamhet med hög säkerhet (RS)
Behovsstyrd regional utveckling i samverkan (RUN)		Struktur för samverkan med andra aktörer (RUN)
		Genomföra och följa upp regionala strategier, planer och program (RUN)
		Utveckla arbetssätt och metoder för samordnad verksamhet (RUN)

God, nära och samordnad vård

Det strategiska målet bedöms vara delvis uppfyllt vid årets slut.

Andelen digitala besök har minskat något jämfört med föregående år. Andelen personer 80 år eller äldre som besökt en akutmottagning under året är oförändrat. I arbetet med samordnade individuella planer, SIP, har andelen patienter som har en fast vårdkontakt minskat. Andelen upprättade planer där individen deltagit i samordningsmötet har minskat något. Inom den palliativa vården har andelen patienter med dokumenterad behandlingsstrategi ökat betydligt för båda könen. Andelen vårdtillfällen där patienten varit utskrivningsklar mer än ett dygn har ökat. Oplanerade återinskrivningar inom 30 dagar för personer 65 år eller äldre har ökat något för kvinnor och minskat för män.

Antalet uthämtade antibiotikarecept i regionen uppnår målet för 2022. Andelen patienter 75 år eller äldre med fler än fem läkemedel, med en sökbar läkemedelsberättelse i journalen, är oförändrad jämfört med föregående år.

Andelen vårdskador har minskat och är nära målet för 2022. Antalet fallskador har minskat något men når inte målet om en halvering. I regionens arbete

med kunskapsstyrning har tre gap-analyser genomförts under året, alltså en jämförelse av organisationens aktuella prestation med den potentiella prestationen. Inga nya vårdförlopp har införts.

Behovsstyrd regional utveckling i samverkan

Det strategiska målet bedöms vara delvis uppfyllt vid årets slut.

Behovsstyrd regional utveckling i samverkan följs upp med framtagning av ny kulturplan och regional biblioteksplan, samt översyn av processen för kulturstöd med förslag på åtgärder för förbättrad effektivitet och kontroll.

Kulturenheten har uppdaterat villkor för verksamhetsstöd och riktlinjer för samtliga kulturstöd som Region Norrbotten hanterar. Ändringarna beslutades i Regionala utvecklingsnämnden i april 2022. En upphandling för översyn av övriga kulturstöd och uppföljning av dessa har gjorts. Public Partner KB erbjuder uppdraget under 2023. Verksamheten har en god struktur för samverkan med andra aktörer. Behovet från externa aktörer att nyttja regionen som möjliggörare med anledning av de aviserade etableringarna ökar och verksamheten märker av den ökade efterfrågan och kan komma att påverka verksamhetens samlade förmåga att leverera utifrån uppsatta mål. Den utökade ramen om 6,5 miljoner till avdelningen kommer innebära nyanställningarna vilket ämnar till att förstärka arbetet med att stödja den regionala utvecklingen hos länets privata och offentliga aktörer. Arbetet med att genomföra regionala strategier, planer och program fortlöper. Arbetssätt och metoder utvecklas. Samtliga projektstöd hanteras nu inom ramen för Tillväxtverkets system Nyps i och med att kulturstöden gått över till Nyps.

God, nära och samordnad vård

FRAMGÅNGSFAKTOR: Förflyttning mot öppna vårdformer

Styrmått	Styrrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Andel digitala vårdbesök, nybesök respektive återbesök av totala besök	RS	40 % digitala besök	K: 16% M: 14%		
Påverkbar slutenvård vid kronisk sjukdom hjärtsvikt, astma, KOL eller diabetes	RS	Minska	Antal vårdtillfällen per 1000 inv: Diabetes: K: 0,14 M: 0,22 KOL: K: 1,06 M: 0,53 Hjärtsvikt: K: 1,12 M: 1,34 Asthma: K: 0,07 M: 0,02	Nytt mått	

Andel digitala vårdbesök, nybesök respektive återbesök av totala besök

Andelen digitala besök av den totala mängden vårdbesök uppgår till 16 procent för kvinnor och 14 procent för män. Det är en liten minskning jämfört med föregående år och når inte upp till målet på minst 40 procent digitala besök.

Påverkbar slutenvård vid kronisk sjukdom hjärtsvikt, astma, KOL eller diabetes

Genom att patienter med vissa kroniska sjukdomar ges ett bra omhändertagande i den öppna vården kan behovet av slutenvård för dessa patienter minskas. Från och med år 2022 följer regionen andelen vårdtillfällen inom de kroniska sjukdomstillstånden hjärtsvikt, diabetes samt astma och kronisk obstruktiv lungsjukdom (KOL).

I regionen var andelen vårdtillfällen per 1 000 invånare enligt följande uppdelat på kvinnor och män:

	Kvinnor	Män
Hjärtsvikt	1,12	1,34
Diabetes	0,14	0,22
Astma	0,07	0,02
KOL	1,06	0,53

FRAMGÅNGSFAKTOR: Den nära vården utformas med primärvården som nav

Styrmått	Styrrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Besök 80 år och äldre på akutmottagning	RS	Minska	Kvinnor 19 % Män 15 %	▲	➡
Nettokostnadsandel regioners primärvård (exkl. läkemedel inom förmanen) av samtlig hälso- och sjukvård i regionerna	RS	Öka	Senast kända värde 2021: 17,5 %	▲	⬇
Andel utfärdade specialistbevis i allmänmedicin av totalt utfärdade specialistbevis	RS	Öka	Uppgift saknas	◊	◊

Besök 80 år och äldre på akutmottagning

Regionens arbete med nära vård innebär att primärvårdens förmåga stärks och att förebyggande arbetssätt används för att minska uppkomsten av akuta vårdbehov hos äldre. Andelen besök på akutmottagning för personer i gruppen 80 år och äldre var 19 procent för kvinnor och 15 procent för män. Det är samma nivå som föregående år och innebär att målet om en minskning inte nåtts under 2022.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Ett hälsofrämjande och personcentrerat förhållningssätt där patientens kraft tas till vara

Styrmått	Styrrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Andel SIP där den enskilde deltagit i samordningsmötet	RS	80 %	72 %		
Antal anmälningar till patientnämnden inom området kommunikation	PN	Minska	140 ärenden		
Anmälare får svar från vården inom sex veckor	PN	70 %	60 %		
Andel ärenden inkomna via 1177 – vårdguidens e-tjänster	PN	Öka	60 %		
Antal fördjupade analysrapporter	PN	3	3 rapporter		
Antal deltagare vid stödpersonsutbildningar	PN	Öka	65 % av totalt 48 stödpersoner med uppdrag		
Andel patienter som får stödperson förordnad inom fem dagar	PN	Öka			

Andel SIP där den enskilde deltagit i samordningsmötet

Andelen samordnade individuella planer (SIP) där den enskilde deltagit i samordningsmötet uppgår till 72 procent för 2022. Det är en minskning jämfört med föregående år då andelen var 78 procent och lägre än regionens mål på 80 procent.

Patientnämnden

Styrmåttet antal anmälningar till patientnämnden inom området kommunikation har minskat från 193 ärenden 2021 till 140 ärende. Målet är uppfyllt.

Styrmåttet anmälare får svar från patientnämnden inom sex veckor ska uppgå till 70 procent. Utfallet för 2022 är 60 procent. Målet är inte uppfyllt men en ökning har skett då motsvarande siffra för 2021 var 55 procent.

Styrmåttet antal ärenden inkomna via 1177.se ska öka med fem procent per år. Utfallet för 2022 är 493 ärenden (60 procent) under 2021 var utfallet 417 ärenden (54 procent). Målet med på fem procents ökning per år är uppfyllt.

Styrmåttet att upprätta tre stycken analysrapporter under 2022 har uppnåtts. Följande rapporter har presenterat för nämnden vid nämndsmötena i maj, september och december; Analys av klagomål som avser barn, Akut omhändertagande och Obstetrik och gynekologi.

Styrmåttet antal deltagare vid stödpersonutbildningar ska öka har uppnåtts under 2022, då 65 procent av antalet stödpersoner med uppdrag har deltagit på två utbildningshalvdagar 2022. Under 2021 deltog 33 procent av stödpersonerna.

FRAMGÅNGSFAKTOR: En sammanhållen och samordnad vård utifrån individens behov

Styrmått	Styrrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Andel patienter med palliativ diagnos som har en dokumenterad behandlingsstrategi (%) inkl. privata hälsocentraler	RS	70 %	Kvinnor: 51 % Män: 61 %		↑
Andel av vårdtillfällena där patienter varit utskrivningsklara >1 dygn (vårdtillfällena i primärvård, psykiatri, somatik) (%)	RS	7 %	12,3 %		↓
Oplanerade återinskrivningar inom 30 dagar för personer 65 år eller äldre (%)	RS	Kvinnor: 16,0% Män: 17,2%	Kvinnor: 17,0 % Män: 17,4 %		→
Andel av patienter med SIP som har en fast vårdkontakt	RS	Öka	75 %		↓

Palliativ vård

I samband med vård för patienter med livshotande sjukdom, så kallad palliativ vård, är det särskilt viktigt med ett helhetsperspektiv i patientens omhändertagande. En viktig del i detta är att informationsöverföringen inom och mellan vårdgivare och huvudmän fungerar bra då patientgruppen ofta rör sig mellan olika vårdnivåer. För att säkerställa patientens behov av trygghet, kontinuitet och säkerhet använder regionen gemensamma journalsökord inom hela organisationen för behandlingsstrategi och brytpunktssamtal. Regionens mål för 2022 är att 70 procent av alla patienter med palliativ diagnos ska ha en dokumenterad behandlingsstrategi. Resultatet för året är att 51 procent av kvinnorna och 61 procent av männen har en dokumenterad behandlingsstrategi. Det är en stark förbättring jämfört med föregående år då nivåerna var 33 respektive 38 procent.

Utskrivningsklara patienter

När patienter som är i behov av insatser från socialtjänst och hälso- och sjukvård blir utskrivningsklara skickas meddelande till kommun och primärvård. Kommunen ska därefter överta ansvaret och ordna för patientens hemgång så snart som möjligt. Andelen vårdtillfällen där patienten varit utskrivningsklar men varit kvar hos regionen mer än ett dygn uppgick till 12,3 procent för 2022. Det är en ökning jämfört med föregående år då andelen var 10 procent. Regionens mål för 2022 är att andelen inte ska vara högre än 7 procent.

Oplanerade återinskrivningar för åldersgruppen 65+

Andelen vårdtillfällen för patienter 65 år eller äldre där en oplanerad återinskrivning skett inom 30 dagar uppgick till 16,95 procent för kvinnor och 17,35 procent för män. Jämfört med föregående år har andelen ökat för kvinnor och minskat för män.

Samordnad individuell plan

Andel SIP där den enskilde deltagit i samordningsmötet uppgår till 75 procent efter andra tertialen. Detta är någon procentenhet högre än ingångsvärdet men når inte årets mål om 80 procent.

73 procent av patienterna med SIP har en fast vårdkontakt. Ingångsvärdet var 78 procent och det är fortfarande osäkert om målet om ökad andel uppnås i år.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Verksamheterna använder bästa tillgängliga kunskap

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Andel införda personcentrerade och sammanhållna nationellt definierade vårdförlopp regionalt/nationellt	RS	6/25	0		➡
Antal genomförda gap-analyser av personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp	RS	14	3		➡
Antibiotikarecept per tusen invånare och år	RS	250 st	250 st		⬇

Personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp

Arbete med gap-analyser och införande av personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp har pågått under året men följderna av pandemin har påverkat processen. Under 2022 infördes inga personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp i regionen. Gap-analyser har genomförts inom områdena adhd, kognitiv svikt, palliativ vård och inom delar vårdförloppet för osteoporos. Arbete med att starta upp lokala programområden samt lokala arbetsgrupper har fortsatt under året och flera av dessa är på väg att börja genomförande av gap-analyser.

Antibiotikaanvändning

En rationell antibiotikaanvändning förebygger tillväxt och spridning av antibiotikaresistenta bakterier och stärker därigenom patientsäkerheten. Sveriges regioner har antagit ett nationellt mål att begränsa förskrivningen av antibiotikarecept till högst 250 recept per tusen invånare och år. Under perioden december 2021 till och med november 2022 är antalet uthämtade antibiotikarecept i regionen 250 per tusen invånare och år. Det är en ökning med 13 procent jämfört med samma period året innan och en tangering av målet. Regionen uppnådde målet under 2020 men har under senare år ökat. Samma tendens ses även i alla andra regioner under perioden. Upphörda pandemi-restriktioner är en avgörande orsak till den ökning som skett. Den nationella arbetsgruppen för antibiotikaresistens (Strama) har under året tagit fram nya riktlinjer för arbete mot resistensutveckling på sjukhus. Strama i Norrbotten har som mål att följa dessa riktlinjer.

FRAMGÅNGSFAKTOR: En hållbar verksamhet med hög säkerhet

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Andelen vårdskador, sluten somatisk vård	RS	Under 6,5 %	6,6 %	▲	↑
Antal vårdrelaterade fallskador hos äldre	RS	Minska med 50% jämfört med 2020	Kvinnor: 109 Män: 127 Okänt: 8 Totalt: 244	▲	↑
Andel utskrivna patienter i målgruppen 75 år och äldre, med mer än 5 läkemedel, som fått en läkemedelsberättelse	RS	80%	Kvinnor: 76% Män: 76%	▲	↑

Vårdskador

Med vårdskada avses när en patient drabbas av lidande, kroppslig eller psykisk skada eller sjukdom samt dödsfall som hade kunnat undvikas om adekvata åtgärder hade vidtagits vid patientens kontakt med hälso- och sjukvården. Resultatet för andelen vårdskador tas fram för föregående år genom journalgranskning. Arbetet sker med viss fördröjning eftersom ett relativt stort antal journaler behöver granskas samt att eventuella återinskrivningar inom 30 dagar ska beaktas.

Resultatet från journalgranskningen 2021 visar att andelen patienter inom sluten somatisk vård som drabbats av en eller flera vårdskador uppgår till 6,6 procent vilket är något lägre jämfört med 2020 då andelen vårdskador låg på 6,7 procent. Regionens mål om en andel under 6,5 procent har inte uppnåtts. Det är en större andel män (9 procent) som drabbas av skada jämfört med kvinnor (6 procent). Kvinnor drabbas i något större utsträckning av vårdrelaterade infektioner (VRI) medan män är i majoritet vad gäller trycksår, fall och kirurgiska skador.

Det största vårdskadeområdet är vårdrelaterade infektioner (VRI). Vårdskadeområdet följs upp genom journalgranskning och regionen deltar i nationella mätningar. Vid mätningen 2022 registrerades en VRI hos en andel av patienterna på 14,2 procent. 2020 låg motsvarande siffra på 12,9 procent. Andelen VRI ligger på 11 procent för kvinnor och 16,9 procent för män. Således ses ökningen inom VRI för 2022 jämfört med 2020 enbart hos män. Högst andel VRI ses hos patienter inom åldersgruppen 50–64 år (22,2 procent).

Mellan 50 och 60 procent av VRI bedöms vara undvikbara genom strikta basala hygienrutiner och klädregler (BHK). För regionen är det ett prioriterat

område och varje månad observeras följsamheten i alla vårdverksamheter. Andelen mätande enheter i genomsnitt har ökat över tid. Under 2022 deltog i genomsnitt 72 procent av regionens enheter i månadsmätningarna. Följsamheten till BHK vid månadsmätningarna visar en genomsnittlig följsamhet på drygt 75 procent med en variation mellan 71–80 procent. Målet är 100 procent. Regionen har även medverkat i de nationella mätningarna som genomförs en gång per år. Resultatet av den nationella mätningen visade ett försämrat resultat på 70,6 procent jämfört med 77 procent föregående år. Det som brister är användande av plastförkläde och korrekt desinfektion av händer före patientnära arbete. För att resultaten ska spegla verksamheten och bli sanningsenliga krävs högt deltagande i mätningarna. Vid vårens nationella mätning deltog cirka 75 procent av regionens enheter

Trycksår mäts regionövergripande i den årliga nationella mätningen. På länets sjukhus hade 19,2 procent av de inneliggande patienterna trycksador eller trycksår vid 2022 års mätning. I riket låg motsvarande siffra på 13,8 procent. Andelen trycksår som uppkommit under sjukhusvistelsen 2022 har ökat jämfört med föregående år. Andelen sjukhusförvärvade trycksår låg på 18,5 procent jämfört med 15,7 procent 2021. Andelen kvinnliga patienter med trycksår låg på 18,5 procent och för männen låg andelen på 20 procent. Andelen trycksår var högst i åldersgruppen 70–79 år där 23,2 procent hade trycksår. Andelen patienter med risk för trycksår är hög i regionen jämfört med andra regioner vilket visar på vikten av tidig riskbedömning och insättande av förebyggande åtgärder. Andelen trycksår har ökat i journalgranskningen och trycksår är det näst största vårdskadeområdet i Norrbotten.

Fallskada i samband med vård

Att patienter faller och skadar sig inom slutenvården är en vanlig orsak till vårdskada i regionen. Målet är att förebygga fall i vården och att personer med risk för fall ska identifieras och förebyggande åtgärder sättas in. Målet för 2022 var att reducera antalet vårdskador på grund av fall med 50 procent jämfört med 2020. Fallhändelser skulle då sjunka med 50 procent, från 252 fallskador till högst 126 fallskador 2022. Det uppsatta målet är inte nått och resultatet visar att det finns 244 registrerade fallskador 2022. Av det totala antalet fallskador var 109 kvinnor och 127 män. I åtta fallhändelser är kön inte angivet. Sju allvarliga fallskador har anmälts enligt lex Maria. Det är en ökning jämfört 2021 då sex anmälningar gjordes. en vanligaste bakomliggande orsaken anges i utredningarna vara brister i kommunikation, information och delaktighet/medverkan av patient/närstående samt bristande tillsyn av patienten i kombination med hög arbetsbelastning.

Behovsstyrd regional utveckling i samverkan

FRAMGÅNGSFAKTOR: Struktur för samverkan med andra aktörer

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Mål-uppfyllelse	Utveckling
RUS-konferensen Utveckla Norrbotten genomförs en gång per år	RUN	1			➔
En kulturkonferens genomförs årligen	RUN	1	1		⬆
Gemensamma satsningar inom avdelningens ansvarsområden med kommuner inom våra områden (t ex samverkansavtal)	RUN	Minst en satsning per kommun			⬆

RUS-konferensen Utveckla Norrbotten genomförs en gång per år

Den årliga RUS-konferensen Utveckla Norrbotten har skjutits fram under 2020–2022 på grund av pandemin. Den kommer att genomföras under början av 2023.

En kulturkonferens genomförs årligen

Den 25 maj genomfördes konferensen Livet mellan husen kopplat till gestaltade livsmiljöer av Region Norrbotten och Bodens kommun. Den utforskade hur arkitektur, form, design, konst och kulturarv ska få en tydligare roll i samhällsbygget utifrån den utveckling som pågår i Norrbotten. Konferensen hade 100-talet deltagare och kommer att få en uppföljande konferens i på Aurora kultur och kongress i Kiruna i mars 2023. Temat för den blir gestaltad livsmiljö i snörika samhällen. Inom samverkan Kultur i Norr kopplat till norrlänens gemensamma kulturpositionsplan genomfördes en digital kulturkonferens den 24 oktober under rubriken Kulturting Norr 2022: Tillgång. Hållbarhet. Delaktighet. Hur utvecklar vi möjligheterna att skapa, sprida, ta del av och utveckla kultur som navet för hållbar samhällsutveckling. Målgrupp för dagen var kulturskapare, aktörer inom kulturområdet, tjänstepersoner och förtroendevalda.

Gemensamma satsningar inom avdelningens ansvarsområden med kommunerna inom våra områden

Inom ERUF-projektet North Sweden Green deal planeras insatser i samverkan med kommunerna i Norrbotten i samband med industrins stora investeringar. Kiruna, Gällivare, Boden, Luleå och Piteå kommun har avsatta samverkansbudgetar för fysisk planering och energi. Alla kommuner i länet får

del av insatser som har koppling till arbetspaketen attraktion, kompetensförsörjning, fysisk planering och energi.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Genomföra och följa upp regionala strategier, planer och program

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Mål-uppfyllelse	Utveckling
Framtagning av ny kulturplan och regional biblioteksplan	RUN	2 planer	2 planer		↑
Uppföljning av finansieringsstrategin	RUN	Översyn			→
Uppföljning av RUS-indikatorer	RUN	Uppföljning			↑
Uppföljning av Smart specialiseringsstrategi	RUN	En uppföljning och analys			→

Framtagning av ny kulturplan och regional biblioteksplan

Region Norrbotten har under våren 2022 fortsatt arbetet med dialoger och samråd med syftet att samla in underlag till ny kulturplan. Dialogerna har utgått från frågeställningar om områden som behöver prioriteras, om regional och interkommunal samverkan samt om den regionala kulturplanens funktion. Enskilda dialoger har genomförts med samtliga 14 kommuner. Dialogmöten har också hållits med de enskilda konstarna där professionella kulturskapare har deltagit. Särskilda samråd har hållits med representanter för KLYS, civilsamhället, länsungdomsrådet, folkbildningen, Länsstyrelsen, museerna samt nationella minoriteter och urfolket samerna. Totalt 30 dialoger och samråd har genomförts i arbetet med ny kulturplan. Det som framkommit i dialogerna har sammanställts, bearbetats och lyfts i kulturberedning samt återförts till kommunerna. Med detta som grund har kulturplanen formats med innehåll och mål.

Utkast till Kulturplan för Norrbotten 2023–2026 hade remisstid 5/5 – 17/6 2022. 40 remissinspel inkom från olika aktörer som kommuner, bransch- och intresseorganisationer, centumbildningar, institutioner, partier, föreningar samt enskilda personer och professionella kulturskapare. Remissinspelen har analyserats och tagits i beaktande i planen. Kulturplan 2023–2026 beslutades i Regionala utvecklingsnämnden den 27 september 2022 samt i regionfullmäktige den 12 oktober 2022.

Ett förslag till en ny regional biblioteksplan för 2023–2026 arbetades fram av regionbiblioteket i samarbete med Norrbottens museum och Enheten för forskning och utbildning. Planen antogs av regionfullmäktige i december

2022. Biblioteksplanen utgår från lagar, nationella och regionala styrdokument, de nationella kulturpolitiska målen och Kulturplan för Norrbotten 2023–2026. Regionbibliotekets insatsområden för den kommande planperioden är Bibliotekssamverkan och digitalisering, Demokrati och delaktighet, Litteratur och läsfrämjande och Polarbibblo. Under året processledde även regionbiblioteket ett arbete inom den regionala bibliotekschefsgruppen med en handlingsplan för digital transformation. På grund av det omfattande arbetet med byte till nytt bibliotekssystem och webb fick arbetet med handlingsplanen pausas, det återupptas under 2023.

Uppföljning av finansieringsstrategin

Översyn av finansieringsstrategin påbörjas under senare delen av 2023.

Uppföljning av RUS-indikatorer

Den regionala utvecklingsstrategin planeras revideras med start under 2023. Befintliga indikatorer ses över, och även behov av nya indikatorer, bland annat för att kunna mäta och följa upp insatser för attraktivitet och hållbar utveckling. Revideringen av den regionala utvecklingsstrategin ska även utgå från Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021-2030.

Covid-19 pandemin har haft en stor inverkan på utvecklingsinsatserna inom kultur, näringsliv och samhällsplanering. Arbetet har fokuserats på att ställa om utifrån rådande omständigheter med inställda och framflyttade aktiviteter och med nya arbetssätt och lösningar. Hur pandemin påverkat verksamheternas möjlighet att nå långsiktiga mål och att arbeta i linje med den regionala utvecklingsstrategins förslag till åtgärder har därför varit svårbedömt. Under 2023 beräknas aktiviteter kunna återstartas och vissa framskjutna insatser kommer kunna genomföras.

En av de största utmaningarna är att vända befolkningsutvecklingen i Norrbotten. En livskraftig region är en av målsättningarna i den regionala utvecklingsstrategin. Indikatorn för att nå målet är att vi ska vara 260 000 invånare år 2030. Med de kommande industrietableringarna i länet finns starka skäl för en bättre befolkningsutveckling än SCB prognostiserar. Region Norrbotten har tillsammans med Länsstyrelsen i Norrbotten, Arbetsförmedlingen och Norrbottens kommuner därför beställt statistiska scenariobeskrivningar utifrån kommunernas egna planeringsmål samt den av Regeringen utsedda särskilda samordnarens bedömning. Förändringstrycket kring grön omställning utmanar regionalt och lokalt policyarbete så väl som kommuners strategiska planeringsarbete.

Nya krav ställs på helhetssyn, samverkansprocesser, balanserade avvägningar och prioriteringar. Av stor vikt är inte minst ett integrerat perspektiv på hållbarhet (ekologiskt, socialt och ekonomiskt) i planeringsprocesser kring näringslivsutveckling, kompetensförsörjning och infrastruktur. En beskrivning och analys de territoriella förutsättningarna i olika delar av regionen som kan ligga till grund för arbetet har påbörjats.

Länstransportplanen 2022–2033

Länstransportplanen omfattar en period på tolv år och revideras vart fjärde år. Processen för att ta fram en länstransportplan för perioden 2022–2030 har pågått sedan 2020 och under perioden 15 december 2021–28 februari 2022 har ett remissförslag funnit tillgängligt för synpunkter. Med utgångspunkt i inkomna synpunkter har ett planförslag tagits fram och antagits i regionala utvecklingsnämnden inför redovisning till regeringen 30 april 2022. I juni beslutade regeringen om nationell plan för transportinfrastruktur 2022–2033 och därmed även slutgiltigt beslut om ekonomiska ramarna för länstransportplanerna. Länstransportplanen för Norrbotten 2022–2033 med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning och social konsekvensanalys har därefter fastställts av regionfullmäktige den 12 oktober

Utveckling av Smart specialiseringsstrategi

Region Norrbotten fortsätter arbetet med att implementera Smart specialiseringsstrategin genom klusterarbetet som Region Norrbotten driver i samverkan med utvecklingsaktörer i Norrbotten genom ERUF-projektet LOKET. Trots att projektet kom i gång sent på grund av pandemin så går projektet framåt och tack vare digitala träffar har projektet kunnat hämta igen tiden som missades vid projektstarten. Ökad kunskap hos klusterledare har uppnåtts och relevanta ämnen har avhandlats som exempelvis ”Att lyckas leda i samverkan”.

Region Norrbotten har även utvecklat ett nytt sätt att arbeta med näringslivet genom det av Vinnova finansierade projektet ”Ljuset från den gröna omställningen” (LUX). En ny plattform som benämns Näringslivets aktörer har startats upp där deltagarna drar nytta av varandras kunskaper och utvecklar sina processer utifrån behov att få ökade kunskaper kring en fråga och utveckla sin verksamhet. Mötesplatsen används även som en informationskanal till aktörerna, som till exempel när Energimyndigheten informerar om affärsfrämjande verksamhet och exportfrämjande program.

Arbetet med att implementera arbetet med S3 plattformarna har fortsatt. Engagemanget bygger på två delar där den ena är att plattformen ska samla kunskap, erfarenheter och expertis kring smart specialisering och utveckla verktyg samt arrangera årliga konferenser för beslutsfattare. Den andra delen är att öppna möjligheter för regionens aktörer att delta och få tillgång till finansiering från exempelvis forskningsprogrammet Horisont Europa. Smart specialisering är centralt inom EU:s sammanhållningspolitik och alla medlemsstater ska ha en Smart specialiseringsstrategi för att kunna använda sig av EU:s regionalfondsmedel samt för Interreg programmen. Plattformen erbjuder vägledning för beslutsfattare om hur innovationsstrategier bäst utvecklas och implementeras, samt ger information om andra relevanta EU-projekt och webbverktyg rörande innovation, forskning och företagande.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Utveckla arbetssätt och metoder för samordnad verksamhet

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Översyn av processen för kulturstöd med förslag på åtgärder för förbättrad effektivitet och kontroll	RUN	Översynen är genomförd, åtgärder är vidtagna			
Aktivitet: Anvisningar för projektstöd och företagsstöd utvecklas	RUN	Anvisningarna är framtagna och används			

Översyn av processen för kulturstöd

Under våren gjordes en revidering av riktlinjer och villkor kopplat till stöd inom kultur- och fritidsområdet. Ansökning och ärendehantering av verksamhetsstöd har införlivats i ansökningssystemet Min ansökan/Nyps vilket ska förenkla arbetet med uppföljning, bidra till ökad spårbarhet, minska personberoende samt minska administration och arbetsmoment i hanteringen av verksamhetsstöd. Från och med årets ansökan 2022 har möjlighet till flerårigt verksamhetsstöd införts. En översyn har gjorts rörande behov av resurser kopplat till arbetet med hantering av samtliga kulturstöd, från ansökan till slutredovisning inklusive kontroller. Översynen har legat till grund för resurstillsättning. En upphandling för tillsättningen har gjorts och det blir Public Partner KB som erbjuds uppdraget. Uppdraget för Public Partner KB ska genomföras i tre steg mellan januari – juni 2023

Anvisningar för projektstöd och företagsstöd utvecklas

Anvisningarna för projektstöd har tidigare reviderats med förändringslogik och stöd för hållbarhetssäkring. Detta har kompletterats med uppdatering av beredningsmötenas föredragningsmall gällande hållbarhet samt uppföljning av den regionala utvecklingsstrategin. Ett verktyg som ska vara stöd för projektsökande i hållbarhet är under framtagande. Anvisningarna för handläggning av de regionala företagsstöden är under revidering i syfte att göra företagsstöden mer hållbara och hållbarhetsintegrera bedömningsprocesserna. Revideringen genomförs inom ramen för projektet Vägar till hållbar regional utveckling och synkroniseras med Tillväxtverkets nationella uppdrag med hållbara företagsstöd samt med Region Norrbottens regionalfondsprojekt

Develoop, där trettio företag deltagit i framtagningsprocessen av ett hållbarhetsverktyg med fokus på jämställdhet.

Medarbetare

Perspektivet Medarbetare visar hur Region Norrbotten är en attraktiv arbetsgivare som tar tillvara medarbetarnas resurser och låter dem växa och utvecklas tillsammans i arbetet. Skapar förutsättningar och stöd för chefer att framgångsrikt leda verksamhet och medarbetare genom ett hållbart ledarskap.

Strategiskt mål		Framgångsfaktor
Hållbar kompetensförsörjning (RS)		Tillgänglig och rätt använd kompetens (RS)
		Ledarskap och medarbetarskap som främjar förbättring och förnyelse (RS)
		Hållbar arbetsmiljö (RS)
		Ansvarsfullt chefs- och medarbetarskap (RS)

Hållbar kompetensförsörjning

Det strategiska målet bedöms vara delvis uppfyllt vid årets slut. Pausade aktiviteter har kunnat återupptas efter år med pandemi och omställning.

Bemanningen av vården under semesterperioden 2022 har varit en utmaning även detta år men delvis gått att lösa. Extra ersättning har utgått till medarbetare som på frivillig basis, efter förfrågan från arbetsgivaren, flyttat sin semester samt tjänstgjort extrapass under de mest kritiska veckorna under sommaren. Den totala kostnaden inklusive tillhörande kostnad för övertid för 2022 är 82 miljoner kronor exklusive sociala avgifter, vilket är ökning med 32 miljoner kronor jämfört med 2021. Kostnadsökningen i år jämfört med föregående år beror till stor del på de beslutade höjningarna av ersättningsnivåer för extrapass. En annan orsak är att målgrupperna utökades vilket gav fler medarbetare möjlighet att flytta sin semester eller tjänstgöra extrapass.

Den totala arbetade tiden inklusive inhyrd personal till och med december 2022 är 1,6 procent lägre jämfört med 2021. Andelen kostnad för inhyrda av personalkostnaden har ökat från 8,1 procent 2021 till 11,5 procent 2022. Den sista december 2022 har regionen 6 694 medarbetare, vilket är en minskning med 63 medarbetare jämfört med samma tidpunkt föregående år. Antalet tillsvidareanställda har minskat med 3 och antalet vikarier och tillfälligt anställda har minskat med 60. Personalomsättningen för tillsvidareanställda medarbetare som gått externt under året uppgår till 10,2 procent vilket är en ökning jämfört med 2021. Andelen pensionsavgångar uppgår till 2,1 procent vilket är på samma nivå som 2021.

Region Norrbotten har genomfört extra lönesatsningar på tandläkare, distriktssköterskor, undersköterskegrupper samt medicinska sekreterare år

2022. Utifrån tidigare beslut genomförs även en extra lönesatsning på biomedicinska analytiker, sjuksköterskor, röntgensköterskor varav den övervägande delen riktas till gruppen specialistsjuksköterskor och barnmorskor.

En medarbetarenkät genomfördes hösten 2022. Den visar höga siffror på *Hållbart Medarbetarengagemang*, *Ledarskap* och *Motivation*, siffror som är jämförbara med resultatet då enkäten genomfördes senast (år 2018). *Ambasadorship* och *Delaktighet* har fått lägre resultat än vid de senaste mätningen, och arbetet med att skapa ett arbetsgivarvarumärke med medarbetarlöfte har tagits upp på nytt.

Regionens sjukfrånvaro har höjts med 0,87 procentenheter i jämförelse med föregående år. Den korta sjukfrånvaron har ökat mest med 0,67 procentenheter, medan den långa står för en ökning på 0,2 procentenheter. Både kvinnor och mäns sjukfrånvaro har ökat. Kvinnornas sjukfrånvaro blev för helåret 7,37 procent (6,44 procent 2021), medan männens blev 4,43 procent (3,72 procent 2021). Skillnaden mellan män och kvinnors sjukfrånvaro är 2,94 procentenheter (2,7 procentenheter 2021).

Under 2022 är andelen hälsofrämjande och förebyggande insatser inom Företagshälsan 73 procent av antalet utförda timmar. Detta är en ökning med 7 procentenheter jämfört med samma period föregående år. 37 procent av uppdragen är kopplade mot grupp. Under 2021 så bestod uppdragen av 25 procent gruppärenden, vilket innebär en ökning av stöd för arbetsgrupper och en minskning av stöd inom rehabilitering på individnivå.

Regionen har genomfört totalt fyra ledarskapsutbildningar, efter flera år av uppehåll. Ytterligare en utbildning har startats under hösten och pågår till februari 2023. Flera rekryteringsinsatser har under 2022 genomförts nationellt och internationellt för yrkesgrupper inom hälso- och sjukvård, tandvård samt IT/MT.

Hållbar kompetensförsörjning

FRAMGÅNGSFAKTOR: Tillgänglig och rätt använd kompetens

Styrmått	Styrrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Mål-uppfyllelse	Utveckling
Andel kostnad inhyrda av total personalkostnad ¹	RS	Minska	11,5%	▲	↓
Andel uppdaterade kompetensförsörjningsplaner	RS	95 %		●	↑
Attraktiv arbetsgivare, ambassadörer, delaktighet i hållbart medarbetar-engagemang	RS	Öka	Index 41	▲	↓

Bemanning och kompetensförsörjning

Arbetet med kompetensförsörjningsplaner har till stor del varit pausat under 2021 och detta medför en risk ur kompetensförsörjningsperspektiv. Ny mall för kompetensförsörjningsplaner är framtagen och divisionerna har kunnat påbörja arbetet i slutet på året där Folkvandvården var först ut att testa de nya underlagen. Arbetet med att genomföra kompetensförsörjningsplanerna kommer att fortsätta under 2023.

Regionen har infört befattningen specialistundersköterska som ett led i att möta de kompetensbehov som finns i vården. Specialistundersköterskan höjer kompetensnivån inom vård- och omsorg och har genomfört en yrkeshögskoleutbildning som påbyggnad till grundutbildning.

Semesterperioden

Bemanningen av vården under semesterperioden 2022 har varit en utmaning även detta år men har delvis gått att lösa. Detta med hjälp av att extra ersättning till medarbetare som på frivillig basis, efter förfrågan från arbetsgivaren, flyttat sin semester samt tjänstgjort extrapass under de mest kritiska veckorna under sommaren. Den totala kostnaden inklusive tillhörande kostnad för övertid för 2022 är 82 miljoner kronor exklusive sociala avgifter vilket är ökning med 32 miljoner kronor jämfört med 2021. Kostnadsökningen i år jämfört med föregående år beror till stor del på de beslutade höjningarna av ersättningsnivåer för extrapass. En annan orsak är att målgrupperna utökades vilket gav fler medarbetare möjlighet att flytta sin semester eller tjänstgöra extrapass.

¹ Inhyrd personal/kostnad egen personal enligt definition i nationell uppföljning

Andel kostnad inhyrda samt extratid

Andel kostnad inhyrda av egen personalkostnad har ökat från 8,1 procent 2021 till 11,5 procent 2022. Antalet arbetade timmar för inhyrd arbetskraft för 2022 motsvarar en ökning med 54 årsarbetare eller 52 procent jämfört med samma period föregående år. Ökningen beror till stor del på brist på egen personal vilket innebär fortsatt stort behov av inhyrd sjukvårdspersonal.

Behovet av inhyrd personal har ökat i hela Sverige och därför blir tillgången av inhyrd personal lägre totalt sett under innevarande år. Regionen får svar på de avrop som görs, men inom de flesta områdena är behovet större än vad svaren är. Detta gäller till exempel läkare inom primärvården, ögonläkare samt sjuksköterskor inom de flesta områden.

Från 2018 till slutet av 2021 hade vi ett stopp när vi inte hyrde in legitimerade sjuksköterskor. Kostnaderna för och behovet av sjuksköterskor har ökat betydligt det senaste året på grund av att stoppet hävts samt att timpriserna har ökat. De nya tillfälliga priserna (april-december 2022) ligger i ungefärlig nivå som det avtal vi hade mellan 2018–2021.

Sveriges 21 regioner genomför en samordnad upphandling av hyrpersonal i hälso- och sjukvården. Annonsering av nationellt avtal har gjorts i december 2022 och implementering av nytt avtal sker under 2023. Mål med en gemensam upphandling är en hållbar och långsiktig bemanning som vidare ska öka möjligheter att utveckla vården och att klara utbildningsuppdraget. Syftet är att minska beroende samt kostnader för hyrpersonal, öka trygghet och kontinuitet för patienterna samt skapa en bättre arbetsmiljö för egna medarbetare.

Attraktiv arbetsgivare, personalomsättning

Den sista december 2022 har regionen 6 694 medarbetare, vilket är en minskning med 63 medarbetare jämfört med samma tidpunkt föregående år. Antalet tillsvidareanställda har minskat med 3 och antalet vikarier och tillfälligt anställda har minskat med 60. Personalomsättningen för tillsvidareanställda medarbetare som gått externt under året uppgår till 10,2 procent vilket är en ökning jämfört med 2021. Andelen pensionsavgångar uppgår till 2,1 procent vilket är på samma nivå som 2021.

Aktivitet för att arbeta med området ”attraktiv arbetsgivare” är att ta fram medarbetarelöfte och arbetsgivarvarumärke. Arbete har påbörjats 2022 och pågår under 2023 med processbeskrivning, målgrupper, budskap och marknadsföring.

Rekryteringsinsatser

Region Norrbotten har tecknat avtal med rekryteringsplattform för gemensamma rekryteringsinsatser med företag och kommuner för kompetensförsörjning till norra Sverige.

Utlandsrekrytering sker främst av läkare och tandläkare samt enstaka rekrytering till övriga yrkesgrupper som sjuksköterska, undersköterska, fysioterapeut och musiker. Totalt har 18 utlandsrekryteringar initierats under 2022.

Rekryteringsevent och insatser som Region Norrbotten har utfört under år 2022 är bland annat *Medrek* och Läkartidningens karriärkväll samt två rekryteringsmässor för hälso- och sjukvård i Stockholm. Representanter från regionen har deltagit i Arbetsförmedlingens internationella rekryteringsmässor. En större semesterrekryteringskampanj har genomförts med annonsering av semestervikarier till Region Norrbotten, bland annat specifikt till Malmfälten med budskapet ”*Sommarjobba i fjällen*”. Även verksamhetsspecifika rekryteringsevent har genomförts under 2022.

För att nå högstadie-, gymnasie- och universitetsstuderande har följande insatser gjorts: *Framtidsvalet*, en informationskampanj till högstadieelever, yrkesmässor vid Nya läroverket samt deltagande på *Future Norrbotten*, en mässor för ungdomar från årskurs nio. Regionen har även deltagit på *LARV karriärmässa* vid Luleå tekniska universitet, besökt sjuksköterskestudenter vid Luleå tekniska universitet samt deltagit på digitala träffar med sjuksköterskor och barnmorskor från en yrkeshögskola i Finland.

Nolia karriär, länets största karriärmässa för gymnasieungdomar, samt Arbetsförmedlingens mässor ställdes in i början av 2022 med hänvisning till gällande restriktioner från Folkhälsomyndigheten.

Regionen har ett omfattande behov av specialistutbildad vårdpersonal. Från höstterminen 2022 har Region Norrbotten därför förändrat studieförmånen.

Detta innebär en höjd ersättningsnivå till 25 000 kronor per månad vid heltidsstudier för sjuksköterskor som utbildar sig till specialistsjuksköterska samt 20 000 kronor per månad vid heltidsstudier för undersköterskor eller skötare som utbildar sig till specialistundersköterska. Kompetenshöjande insatser har också införts. Detta i form av uppdragsutbildningar för sjuksköterskor, däribland en post-operativ kurs på 7,5 högskolepoäng samt utbildningsinsatser inom intensivvård.

En inventering av universitets och yrkeshögskolans utbildningar har gjorts tillsammans med divisionsledningarna och lärosätena har fått veta vilka behov av utbildningar som finns. Syftet är att få till samarbeten med lärosäten som är geografiskt nära Norrbotten.

Regionen har lämnat in avsiktsförklaringar för lokala yrkeshögskole-utbildningar till vårdadministratör, laborantutbildning och tandsköterska. I avsiktsförklaringen anger regionen prognostiserade anställningsbehov samt möjlighet till Lärande i arbete (LIA) inför att Myndigheten för Yrkeshögskolor ska fatta beslut om att godkänna utbildningen.

Avslutsenkät

Enkäten skickades ut till 928 medarbetare som slutade 2022 varav 344 har svarat vilket ger en svarsfrekvens på 37 procent. Det är en högre svarsfrekvens jämfört med 2021 (27 procent).

Flera skäl kan anges i enkäten som anledning till avslut av anställning. De fyra vanligaste orsakerna som medarbetarna anger 2022 är; arbetsorganisering, 55 procent och utgör därmed de främsta skälen till avslut. Anställningsvillkor, 45 procent. Fysisk och psykosocial arbetsmiljö, 42 procent. Utvecklingsmöjligheter 31 procent. Samtliga orsaker som nämnts har ökat jämfört med 2021 års siffror.

I frågorna kring Region Norrbotten som arbetsgivare visar sammanställningen att ungefär hälften anger att det är en positiv känsla och stämning på arbetsplatsen. På frågorna om de är stolta över att arbeta på Region Norrbotten, kan tänka sig att rekommendera oss som arbetsgivare eller om de kan tänka sig att arbeta på regionen i framtiden instämmer 39 procent. Fler än 65 procent anser dock att Region Norrbotten har en jämställd och trygg arbetsplats.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Ledarskap och medarbetarskap som främjar förbättring och förnyelse

Styrmått	Styrrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal chefer som genomgått utbildning i att leda i omställning, förändringsledning och chefer som leder chefer	RS	Efter behov	20 chefer		↑
Ledarskap/medarbetarskap (MAU)	RS	Förbättrat värde	Index 80		→

Regionen har genomfört totalt fyra ledarskapsutbildningar, efter flera år av uppehåll. Ytterligare en utbildning har startats under hösten och pågår till januari 2023. Utbildningen Praktiskt ledarskap för enhetschefer riktar sig till nya i rollen som chef medan utbildningen Chefer som leder chefer riktar sig till chefer med egna ledningsgrupper.

En gemensam e-introduktionsutbildning för nyanställda semestervikarier inom vården har tagits fram och använts under sommaren. Regionen har gjort en gemensam e-introduktionsutbildning för nyanställda semestervikarier inom vården har tagits fram och använts under sommaren.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Hållbar arbetsmiljö

Styrmått	Styrrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Sjukfrånvaro	RS	Minska	Totalt: 6,8% varav lång 50,5% och kort 49,5% Kvinnor: 7,4% Män: 4,4%		
Antal främjande och förebyggande insatser från Företagshälsan	RS	Öka jämfört med 2021–12	73%		

Återhämtningsbonus

Region Norrbotten sökte och beviljades drygt 10 mnkr under 2022 för aktiviteter i samband med återhämtning för medarbetare efter covid-19. Aktiviteter som genomförts är till exempel föreläsning med återhämtande teman, planeringsdagar och fysiska aktiviteter med återhämtande fokus. Uppföljning av budget och aktiviteter kommer att ske under mars. Regeringen har under 2023 kvar återhämtningsbonusen i budgeten och öppnade upp för nya ansökningar i mitten av januari.

Sjukfrånvaro

Regionens sjukfrånvaro för helåret 2022 landade på 6,8 procent, vilket är en höjning med 0,87 procentenheter jämfört med helåret 2021 då sjukfrånvaron blev 5,89 procent. Region Norrbotten låg under 2021 under snittet för riket som blev 6,3 procent. Den korta sjukfrånvaron har ökat mest under 2022 med 0,67 procentenheter. En förklaring är att årets första månader startade med många förkylningsvirus i omlopp. I början av året fick sjukvårds-personalen covid-testas och stanna hemma från jobbet för minsta symtom. Under sommaren och i början av hösten märktes en tydlig nedgång i korttidsfrånvaron, för att sedan öka igen under årets sista månader. Långtidsfrånvaron har ökat med 0,2 procentenheter jämfört med föregående år. I december 2022 var 328 kvinnor och 41 män långtidsfrånvarande från sitt arbete. Psykisk ohälsa står för den största andelen med 138 medarbetare.

Både kvinnor och mäns sjukfrånvaro har ökat. Kvinnornas sjukfrånvaro blev för helåret 7,37 procent (6,44 procent 2021), medan männens blev 4,43 procent (3,72 procent 2021). Skillnaden mellan män och kvinnors sjukfrånvaro är 2,94 procentenheter (2,7 procentenheter 2021). Skillnaderna mellan män och kvinnor är störst i ålderskategorin 40–49 år med 4,09 procentenheter och lägst i åldersgruppen >29 år med 2,36 procentenheter.

Samverkan med Försäkringskassan

När det gäller långtidsfrånvaro och de personalärenden som handläggs av Försäkringskassan, består den största ökningen i fler sjukskrivningar kopplade till psykisk ohälsa. Det är framförallt sjukskrivningar färre än 90 dagar

som ökat, vilket tyder på ett större antal nyinsjuknande. En ny överenskommelse om fördjupad samverkan träder i kraft med Försäkringskassan och ska gälla från januari 2023 till och med 31 december 2025. Syftet med överenskommelsen är att säkerställa, tydliggöra och effektivisera samarbetet mellan arbetsgivaren Region Norrbotten och Försäkringskassan. Målet är att förebygga sjukskrivningar och att sjukskrivna medarbetare ska komma tillbaka i arbete så snabbt som möjligt.

Överenskommelsen ska stärka respektive part i arbetet med att nå uppsatta mål för anställda vid Region Norrbotten. Färre individer ska behöva sjukskrivning (förebygga). Sjukskrivningarna ska bli kortare (förkorta). Färre individer ska återgå i sjukskrivning (hållbar återgång). Under 2023 kommer fokusområdet vara psykisk ohälsa, då drygt en tredjedel av de pågående sjukskrivningarna beror på detta.

Andelen främjande och förebyggande insatser hos Företagshälsan

Under 2022 är andelen hälsofrämjande och förebyggande insatser inom Företagshälsan 73 procent av antalet utförda timmar. Detta är en ökning med 7 procentenheter jämfört med samma period föregående år. 37 procent av uppdragen är kopplade mot grupp. Under 2021 så bestod uppdragen av 25 procent gruppärenden, vilket innebär en ökning av stöd för arbetsgrupper och en minskning av stöd inom rehabilitering på individnivå. Ökningen mot grupp beror främst på ökning av utbildningsinsatser inom arbetsmiljö och arbetsgruppsutveckling. De tjänster som har ökat mest under 2022 är stöd inom organisatorisk och social arbetsmiljö och utbildningsinsatser. 16 procent av antalet utförda timmar är inom ramen för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön (OSA) jämfört med 10 procent av tiden under 2021.

Under 2022 hölls 5 BAS-utbildningar (Bättre arbetsmiljö i samverkan) varav fyra var fysiska och en digital. 124 deltagare genomförde BAS-utbildningen under 2022 jämfört med 88 under 2021. Under 2022 har Rehabutbildning för chefer genomförts vid sex tillfällen och OSA-fördjupning vid två tillfällen. Dessa utbildningar var nya 2022 och har nu utvärderats med gott resultat. Planen är att fortsätta med nya genomföranden under 2023.

FRAMGÅNGSFAKTOR Ansvarsfullt chefs- och medarbetarskap

Styrmått	Styrrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Totalindex i mätningen Hållbart medarbetarengagemang (HME)	RS	Öka			➔
Hållbart medarbetarengagemang ledarskap, index (medarbetarundersökning)	RS	Öka			➔
Efterlevnad av lönesamråd	RS	Öka			
Antal chefer som gått utbildning i arbetsgivarrollen	RS	50%			

Lönesatsningar

Region Norrbotten har genomfört extra lönesatsningar på tandläkare, distriktssköterskor, undersköterskegrupper samt medicinska sekreterare år 2022. Utifrån tidigare beslut genomförs även en extra lönesatsning på biomedicinska analytiker, sjuksköterskor och röntgensköterskor varav den övervägande delen riktas till gruppen specialistsjuksköterskor och barnmorskor.

Utöver det har ett flertal yrkesgrupper prioriterats i årets löneöversyn. Dessa är audionom, dietist, fysioterapeut, Kommunals avtalsområde (över garantinivån enligt huvudöverenskommelse, HÖK), logoped, lönehandläggare, läkare (över garantinivån enligt HÖK), MT-ingenjör, nyckelpersoner/förvaltningsledare inom IT/MT, tandsköterska, tandhygienist.

Medarbetarenkät

Under hösten genomfördes en medarbetarenkät till samtliga anställda på regionen. Svarsfrekvensen blev 85 procent. Senast en medarbetarenkät gjordes före det var 2018. Enkäten hade utökat dimensionerna som handlar om psykosocial arbetsmiljö och arbetsbelastning samt chefers arbetsmiljö. Jämförelser med 2018 kunde göras på övergripande nivå men jämförelser på divisionsnivå var inte möjliga på grund av organisationsförändringar.

Begreppet *Hållbart Medarbetarengagemang* baserar sig på nio frågeställningar som ställer frågor om motivation, ledarskap och styrning. Anledningen till att enkäten fokuserar på medarbetarengagemang är att det bedöms vara en av de viktigaste förutsättningarna för en organisations förmåga att nå goda resultat. Totalindex i mätningen *Hållbart medarbetarengagemang* blev 76, att jämföra med 2018 då siffran var 78.

HME ledarskap delindex *Ledarskap* tar sikte på att utvärdera de närmaste chefernas förmåga att ge förutsättningar för ett starkt och hållbart medarbete.

rengagemang i verksamheten. Cheferna är enligt flertalet studier av medarbetarengagemang avgörande för detsamma. Regionens *HME Ledarskap* blev 80, vilket är samma resultat som 2018.

Hållbart säkerhetsengagemang (HSE) innehåller 11 frågeställningar angående patientsäkerhet motsvarande HME som är centrala för arbetet med patientsäkerhet och arbetsmiljö. *Hållbart Säkerhetsengagemang* fick på övergripande nivå 72, att jämföra med 74 vid senaste mätning.

Ambassadörskap och *Delaktighet* är de frågor som fått lägst resultat i regionen, Frågan om regionen är en attraktiv arbetsgivare har fått index 38 (att jämföra med index 52 år 2018). Frågorna: ”Jag är stolt över att arbeta i regionen” samt om man kan rekommendera andra att arbeta inom regionen fick index 50 respektive 45.

Som svar på dessa resultat arbetar kommunikationsavdelningen och HR med att ta fram material om regionens arbetsgivarvarumärke.

Efterlevnad av lönesamråd samt uttag av friskvårdsbidrag

Efterlevnaden av lönesamråd har förbättrats varje år och antalet avvikelser har stadigt minskat ner till 2 procent vid de kontroller som gjorts tidigare år. Avvikelser från givna lönesamråd är vanligtvis där chef gett högre bud till den anställda än vad samrådet gett, alternativt ärenden där det kommit till kännedom att samråd inte skett med HR överhuvudtaget.

Varje år följs uttaget av friskvårdsbidraget upp och 2022 hade 54 procent av regionens medarbetare tagit ut sitt bidrag (3 643 medarbetare).

Ekonomi

Perspektivet Ekonomi beskriver hur Region Norrbotten hushållar med tillgängliga resurser för att skapa och behålla en god ekonomi som ger rimlig handlingsfrihet.

Strategiskt mål		Framgångsfaktor
Långsiktig hållbar ekonomi (RS, RUN, PN)		Verksamheten håller sina ekonomiska ramar (RS, PN)
		Kulturinstitutionerna håller sina ekonomiska ramar (RUN)
		Kollektivtrafiken håller sina ekonomiska ramar (RUN)
		Insatser för ökad befolkning och fler arbetade timmar i länet (RUN)
		Kostnadseffektiv verksamhet (RS, RUN)
		Mobilisera externt utvecklingskapital (RUN)

Långsiktig hållbar ekonomi

Det strategiska målet bedöms vara delvis uppfyllt vid årets slut.

Årets resultat för 2022 är positivt med 272 mnkr trots ett betydande negativt finansnetto. Verksamhetens resultat är positivt med 984 mnkr vilket är 580 mnkr bättre än budget. De positiva resultaten de senaste åren har också medfört att regionens soliditet och likviditet har stärkts betydligt. Soliditeten för 2022 uppgår till 19 procent med hela pensionsåtagandet medräknat vilket få regioner kan matcha, liksom att tillgänglig likviditet och kortfristiga placeringar uppgår till 8,5 miljarder kronor. Regionen har en resultat-utjämningsreserv som efter 2022 års möjliga avsättning uppgår till 1,8 miljarder kronor. Regionens ekonomi är stark vilket ger möjligheter att arbeta långsiktigt. De mer opåverkbara risker som finns i ekonomin idag är kopplade till osäkerheter kring lågkonjunktur, global oro, inflation och skatteunderlagets utveckling. En stark ekonomi ger möjlighet att hantera sådana risker långsiktigt men också att kunna undvika kortsiktiga akuta insatser.

Förändrad planerings- och budgetprocess ska stärka långsiktighet och dialog i syfte att förbättra den strategiska styrningen och prioriteringsförmågan.

Flera utmaningar relaterade till befintliga budgetunderskott, styrning och ledning, kostnadseffektivitet och produktivitet, kompetens-försörjning och kollektivtrafik, är betydande och kan ha stor potentiell påverkan på regionens framtida ekonomi. Långsiktig planering och en stark ekonomi ger goda förutsättningar att hantera riskerna. Regionen har också som ett led i detta arbete en inriktning att stärka produktions- och kapacitetsplaneringen.

Långsiktig hållbar ekonomi

FRAMGÅNGSFAKTOR: Verksamheten håller sina ekonomiska ramar

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Regionens balanskravsresultat i förhållande till skatt, utjämning och generella statsbidrag %	RS	1 %	10,1 %		➔
Alla divisioner och regiongemensamt bedriver verksamhet inom budget	RS	0,0	+288 mnkr		⬆
Avsättning till pensioner inkl. ansvarsförbindelse och löneskatt, konsolideringsgrad	RS	58 %	62 %		⬇
Patientnämnden bedriver sin verksamhet inom budget	PN	0	0		➔

Kommentarer till styrmått

Kommentarer till resultat för styrmått under framgångsfaktorn lämnas i avsnittet Resultat och ekonomisk ställning i regionens årsredovisning på sidorna 30-39.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Kulturinstitutionerna håller sina ekonomiska ramar

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Budget hålls	RUN	Alla verksamheter	Budgetavvikelse +10 mnkr		
					

Överskottet inom kulturinstitutionerna på 6 mnkr är främst kopplat till vakanta tjänster inom kulturenheten men även inställda evenemang och utställningar i början av året. Inom kulturbidrag har ramökningen om 10 miljoner våren 2022, inte kunnat omhändertas fullt ut då kulturenheten haft många vakanta tjänster vilket ger en positiv budgetavvikelse på nästan 4 miljoner.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Kollektivtrafiken håller sina ekonomiska ramar

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Budget hålls	RUN	Budget hålls	Budgetavvikelse -5		

Under 2022 gjordes en korrigering av budget mellan Länstrafiken och regionala utvecklingsnämndens bidrag till buss med 26,5 miljoner. Trots detta klarade inte Länstrafiken att hålla sina ekonomiska ramar och Regionala kollektivtrafikmyndigheten (RKM) har därför inkommit med en faktura för underskott 2022 för Regionens del med drygt 20,5 miljoner. Den största avvikelserna härrör till trafikunderskott (fortsatt stigande kostnader för trafikavtalen i kombination med för få resenärer) på så väl lokala- som stomlinjer men även ökade drivmedelspriser och andra omvärldsfaktorer har lett fram till den negativa avvikelserna.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Insatser för ökad befolkning och fler arbetade timmar i länet

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling

Antal satsningar som syftar till attraktiva livsmiljöer och ökad befolkning	RUN	6			↑
Aktivitet: Framtagande av kunskapsunderlag för attraktiva livsmiljöer	RUN	Påbörjat		●	↑

Satsningar som syftar till attraktiva livsmiljöer och ökad befolkning

ERUF-projektet North Sweden Green Deal har haft två nätverksträffar under året med stor uppslutning från hela länet. Swedish Lapland Visitors Board (SLVB) samverkanspart i projektet har från hösten lett arbetet med 14 individuella processer, en per kommun med fokus på att förstärka deras digitala och fysiska mottagarkapacitet samt attraktionskraft. En process drivs även för framtagande av en gemensam bild av länet att användas vid mässor. Parallellt drivs även en process med hjälp av insamlade data från SLVB:s ordinarie verksamhet och system, med syfte att få redan intresserade turister och besökare att bli invånare i form av ny arbetskraft eller som studenter. Arbetet beskrivs som en social innovation med kommunerna i fokus och har rönt stor uppmärksamhet nationellt men även internationellt av OECD. Attraktion och gestaltade livsmiljöer är en nyckelfaktor för att attrahera nya människor att flytta till Norrbotten samt att få de som redan finns här verksamma i såväl den nya industrin som i den befintliga arbetsmarknaden.

Framtagande av kunskapsunderlag för attraktiva livsmiljöer

I augusti överlämnade Luleå tekniska universitet, Institutionen för samhällsbyggnad och naturresurser sitt forskningsuppdrag kring Attraktiva livsmiljöer, på uppdrag av Region Norrbotten. Rapporten belyser delar av kommunernas befintliga och önskade behov kring attraktiva livsmiljöer. Materialet ovan kommer att utgöra en grund för fortsatt arbete med gestaltade och attraktiva livsmiljöer.

FRAMGÅNGSFAKTOR: **Kostnadseffektiv verksamhet**

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Kostnad per producerad DRG-poäng exkl. ytterfall enligt nationella KPP-databasen	RS	Minskad skillnad jmf 2019	2021 Somatisk: SV :5,2%, ÖV 7,4% Psykiatri: ÖV: -0,6% SV: 2,8%		
Kostnad för ytterfall	RS	Andel av kostnaderna för inner/ytterfall ska minska	2021: 18,4 %		
Produktivitet utifrån KPP	RS	Öka jmf motsvarande kvartal året innan	Kvartalsuppf. ej genomförd		
Kostnadsandel öppenvård av totalkostnad enligt KPP (inner- och ytterfall)	RS	Öka	2021 Som: 44,9% Psykiatri: 54%		
Skillnad i regionens läkemedelskostnad per invånare gentemot Sveriges läkemedelskostnad per invånare	RS	Högst 300 kr/invånare	309 kr/invånare		
Andel genomförda upphandlingar enligt upphandlingsplan	RS	100 %	98 %		
Aktivitet: Översyn av regionens verksamhetsbidrag	RUN	Genomförd 2022	Översynen är genomförd		

Kostnad per patient

Kostnad per patient, KPP, är en metod för beräkning av sjukvårdskostnaden för varje enskild patient och vårdkontakt. Diagnosrelaterade grupper, DRG, innebär förenklat en viktning av olika åtgärder per sjukdomstillstånd för att kunna göra jämförelser mellan olika verksamheter. Tillsammans utgör KPP och DRG ett instrument för att beskriva verksamheten inom sjukvården. KPP och DRG visar också vad som produceras och till vilken kostnad, även resursförbrukningen för enskilda patienter, olika patientgrupper, diagnosgrupper kan visas med dessa instrument. Insamling av KPP-data till SKR görs årsvis under våren. Senaste tillgängliga data för jämförelse är år 2021.

Kostnad per producerad DRG-poäng inom somatisk slutenvård i Norrbotten har under flera år legat på en nivå som är högre än riket. År 2021 låg Region Norrbotten 9,1 procent högre än genomsnittskostnaden för läns- och länsdels-sjukhus i den nationella KPP-databasen, vilket är en försämring med 7,1 procentenheter jämfört med år 2020.

Kostnad per producerad DRG-poäng inom somatisk öppenvård i Norrbotten har under flera år legat på en nivå som är högre än riket. År 2021 låg Region Norrbotten 7,4 procent högre än genomsnittskostnaden för läns- och länsdels-sjukhus i den nationella KPP-databasen, vilket är en försämring med 1,1 procentenheter jämfört med år 2020.

Vårdtillfällen som är ytterfall, det vill säga vårdtillfällen som är väsentligt dyrare än genomsnittet, utgör 5,2 procent av samtliga vårdtillfällen och kostade cirka 381,5 mnkr år 2020. Orsaker till ytterfall är ofta medicinsk komplikation eller avvikelser/vårdskada. Kostnaderna för ytterfall har minskat med ca 80 mnkr, eller 17,4 procent, år 2021 jämfört med år 2020. En äldre befolkning är en delförklaring till Region Norrbottens högre ytterfallskostnader jämfört med riket. En annan förklaring är den pågående pandemin, som medfört ett förändrat vårdbehov. Av totala kostnaden består 18,4 procent av ytterfallskostnader jämfört med 17,3 procent 2020.

Läkemedelskostnad per invånare

Målet är att skillnaden mellan regionens och rikets kostnader ska vara högst 300 kr per invånare för år 2022. 2022 är skillnaden 309 kr per invånare, vilket är sämre än målet.

Aktivitet: Översyn av regionens verksamhetsbidrag

Avdelningen har initierat och genomfört ett arbete med översyn av verksamhetsstöd gällande kultur- och fritidsorganisationer, pensionärsföreningar samt hälso- och sjukvårdskompletterande verksamheter. Revidering har gjorts av riktlinje och villkor kopplat till stöd för kultur och fritidsområdet. Syftet är att förenkla för såväl sökande som vid beredning och beslut samt tydliggöra Regionala utvecklingsnämndens intentioner och ambitioner med stöden. Från och med 2023 införs möjligheten till fleråriga verksamhetsstöd. Ett nytt ansöknings- och beredningsförfarande har tagits fram för ansökan om verksamhetsstöd. Tillväxtverkets Min ansökan/NYPS har införts vilket innebär att Region Norrbottens projekt- och verksamhetsstöd därmed hantearas i samma ansöknings- och ärendehanteringssystem. Det nya ansökningsförfarandet har implementerats under våren och verksamhetsstöden kommer att beredas och handläggas under hösten. Som ett led i utvecklingsarbetet kommer nya rutiner och mallar att tas fram för beslut och ansökan om utbetalning av verksamhetsstöd. En uppföljning och utvärdering av ansökningsförfarandet kommer att ske under 2023.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Mobilisera externt utvecklingskapital

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Uppväxling av regionala medel (hur mycket ger en satsad skattekrone (ERP och 1:1))	RUN	3			↑
Aktivitet: Genomföra EU-projekt i samverkan med Region Västerbotten	RUN	Arbetet pågår			↑
Antal yttranden, artiklar etc. för införandet av regionala naturresursavgifter	RUN	5			↑

Uppväxling av regionala medel (hur mycket ger en satsad skattekrone)

Statliga 1:1-medel prioriteras vid uppväxling av EU-medel och varje avsatt krona ger där ytterligare tre kronor i stöd. Varje avsatt krona till egna regionala medel (ERP) ger ytterligare en krona i stöd.

EU-projekt i samverkan med Region Västerbotten

The North Sweden Green Deal är ett gemensamt projekt mellan Region Västerbotten, Region Norrbotten, Skellefteå, Kiruna, Gällivare, Boden, Luleå och Piteå kommun samt Länsstyrelsen i Norrbotten, Norrbottens kommuner, Luleå tekniska universitet och Swedish Lapland Visitors Board AB. Utöver ovan nämnda samverkansparter är resterande kommuner berörda av projektet genom delaktighet kring attraktion och mottagarkapacitet samt kompetensförsörjning. Projektet ska stötta övre norrlands kommuner och samhällen i den omställning och nyindustrialisering som sker. Syftet är att bygga kapacitet i regioner och kommuner samt att mobilisera inför kommande strukturfondsperiod. För Norrbottens aktörer är projektet uppdelat i fyra arbetspaket: Attraktion, Kompetens, Fysisk planering samt Energi. Utöver dessa finns ett regiongemensamt arbetspaket där Region Norrbotten och Region Västerbotten ska lyfta gemensamma utmaningar, lärdomar och analyser.

Regionala naturresursavgifter

Under våren 2022 tillsatte regeringen en särskild utredare med kommittédirektiv (Dir. 2022:27) om att stärka incitamenten till kommuner och lokalsamhällen för utbyggd vindkraft. I direktiven står det bland annat att utredaren ska lämna förslag till system för att kompensera dem vars omgivning påtagligt påverkas av vindkraftsutbyggnad. Utredningen ska redovisas senast den 31 mars 2023. Denna utredning kan delvis ses som ett resultat av utredningen En rättssäker vindkraftsprövning (SOU 2021:53), som lämnades till regeringen i juni 2021 och där det föreslås att ett system för ekonomisk ersättning till kommuner eller lokalsamhällen utarbetas för att kompensera för att omgivningen påverkas. Den nyligen avslutade Utredningen om hållbar försörjning av innovationskritiska metaller och mineral (SOU 2022:56) har bland annat haft i uppdrag att analysera hur kommuner, regioner och andra

berörda kan få större andel i det värde ett projekt genererar. I direktiven för utredningen står det dock att de förändringar som föreslås inte ska innebära att det totala skattetrycket på gruv- och mineralnäringen ökar eller att investeringsklimatet försämras och om förslagen kan förväntas leda till intäktsminskningar eller kostnadsökningar för det allmänna, ska utredningen föreslå hur dessa ska finansieras. En övergripande slutsats från utredningen är att en hållbar försörjning inte kan åstadkommas enbart genom regelförändringar och förändrade prövningsprocesser, utan det behövs insatser även inom andra områden. Det handlar bland annat om organisation, strategisk styrning, kunskapsförsörjning och ökad lokal nytta. Region Norrbotten har haft en representant i utredningens expertgrupp. Även nationell media har sedan förra årsrapporten tagit upp frågan om ekonomisk återföring till de områden där naturresurserna utvinns vilket delvis kan ses som ett resultat av den ökande nivån av markanvändningskonflikter som uppmärksammas på grund av förslagen på utbyggnad av vindkraft och nyhetsplats och i debattartiklar.

